

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, XXX
[...] (2023) XXX draft

COMUNICARE A COMISIEI

Orientările Comisiei privind aplicarea derogării de la articolul 101 din TFUE în cazul acordurilor privind durabilitatea încheiate de producătorii agricoli în temeiul articolului 210a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013

COMUNICARE A COMISIEI

Orientările Comisiei privind aplicarea derogării de la articolul 101 din TFUE în cazul acordurilor privind durabilitatea încheiate de producătorii agricoli în temeiul articolului 210a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013

CUPRINS

1.	Introducere.....	4
1.1	Contextul general.....	4
1.1.1	Contextul politicii.....	4
1.1.2	Excluderea de la articolul 101 alineatul (1) din TFUE prevăzută la articolul 210a.....	5
1.2	Contextul juridic al excluderii	6
1.2.1	Articolul 210a este relevant numai în cazul acordurilor privind durabilitatea care restrâng concurența	6
1.2.2	Acordurile privind durabilitatea care restrâng concurența și care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 210a pot beneficia de alte norme.....	6
1.3	Scopul și sfera de aplicare a orientărilor	7
2	Domeniul de aplicare personal al articolului 210a și produsele care intră sub incidența acestuia	8
2.1	Definiția întreprinderii și a acordului privind durabilitatea în temeiul articolului 210a.....	8
2.2	Domeniul de aplicare personal al articolului 210a.....	10
2.3	Produse care intră sub incidența articolului 210a.....	13
3	Domeniul de aplicare material al articolului 210a	13
3.1	Obiectivele de durabilitate vizate de articolul 210a	14
3.2	Standardele de durabilitate aplicate în temeiul articolului 210a	16
3.2.1	Acordul privind durabilitatea trebuie să identifice un standard de durabilitate legat de un obiectiv de durabilitate.....	16
3.2.2	Standardele de durabilitate ar trebui să conducă la rezultate tangibile și măsurabile sau, în cazul în care acest lucru nu este oportun, la rezultate observabile și identificabile.....	17

3.2.3	Standardele de durabilitate trebuie să fie mai ridicate decât standardul obligatoriu relevant	17
4	Restrângeri ale concurenței	19
4.1	Ce este o restrângere a concurenței?	19
4.2	Ce nu este o restrângere a concurenței	21
	Caracterul indispensabil în temeiul articolului 210a	22
5.1	Introducere.....	22
5.2	Conceptul de caracter indispensabil	23
5.3	Etapă 1 – Caracterul indispensabil al acordului privind durabilitatea.24	
5.3.1	Standardul de durabilitate poate fi atins și prin acțiuni individuale?	26
5.3.2	Caracterul indispensabil al dispoziției (dispozițiilor) din acordul privind durabilitatea.....	29
5.4	Etapă 2 – Caracterul indispensabil al restrângerilor concurenței	32
5.4.1	Natura restrângerii	33
5.4.2	Intensitatea restrângerii.....	34
5.5	Exemple de aplicare a criteriului caracterului indispensabil	36
	Caracterul indispensabil al dispoziției din acordul privind durabilitatea	37
6	Domeniul de aplicare temporal al articolului 210a	42
6.1	Acorduri privind durabilitatea încheiate înainte de publicarea orientărilor	42
6.2	Forță majoră.....	42
6.3	Perioada de tranziție	43
6.4	Neatingerea standardului	43
6.5	Revizuirea permanentă și continuă a caracterului indispensabil	44
6.5.1	În ce cazuri caracterul indispensabil este probabil să nu mai fie îndeplinit?	44
6.5.2	Care sunt opțiunile părților în cazul în care se stabilește că restrângerile nu mai sunt indispensabile?	46
7	Sistemul de avize în temeiul articolului 210a.....	48
7.1	Solicitanții cererii	48
7.2	Conținutul cererii.....	48
7.3	Evaluarea Comisiei și conținutul avizului	49
7.4	Termenul stabilit pentru emiterea avizului.....	50
7.5	Modificarea circumstanțelor după adoptarea avizului	50
7.6	Efectele unui aviz	50

8	Intervenția <i>ex post</i> a Comisiei și a autorităților naționale în domeniul concurenței în temeiul articolului 210a alineatul (7).....	51
8.1	Obiectivele PAC sunt periclitate	51
8.2	Excluderea concurenței	53
8.3	Aspecte procedurale	56
9	Sarcina probei pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la articolul 210a ...	57
	Anexa A – Diagrama evaluării în temeiul articolului 210a.....	58
	Anexa B – Diagrama evaluării criteriului caracterului indispensabil	59
	Anexa C – Glosar	60
	Anexa D – Articolul 210a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 – Inițiative verticale și orizontale în materie de durabilitate	62
	Anexa E – Exemple de restrângeri ale concurenței.....	64
1.	Restrângeri referitoare la preț.....	64
2.	restrângeri referitoare la producție	65
3.	restrângeri referitoare la factorii de producție	66
4.	Restrângeri referitoare la clienți, furnizori sau teritorii.....	66
5.	Restrângeri referitoare la schimburile de informații	68
6.	Restrângeri referitoare la modul în care sunt stabilite standardele de durabilitate.....	70

1. INTRODUCERE

1.1 Contextul general

1.1.1 Contextul politicii

- (1) Prezentele orientări au scopul de a explica condițiile de aplicare a articolului 210a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole¹ („Regulamentul OCP”), care a fost introdus prin Regulamentul (UE) 2021/2117² („articolul 210a”).
- (2) Articolul 210a fost introdus ca parte a reformei din 2021 a politicii agricole comune („PAC”), pentru a sprijini tranziția către un sistem alimentar durabil al UE.
- (3) Dezvoltarea durabilă este menționată la articolul 3 alineatele (3) și (5) și la articolul 21 alineatul (2) litera (f) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și la articolul 11 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Aceasta constituie, de asemenea, un obiectiv prioritar al politicilor UE în general. Comisia s-a angajat totodată să pună în aplicare obiectivele de dezvoltare durabilă („ODD”) ale Organizației Națiunilor Unite³. În conformitate cu acest angajament, Pactul verde european stabilește o strategie de creștere pentru transformarea UE într-o societate mai echitabilă și mai prosperă, cu o economie modernă, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și competitivă, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră din 2050 și în care creșterea economică să fie decuplată de utilizarea resurselor⁴.
- (4) Două strategii centrale ale Pactului verde sunt relevante pentru lanțul de aprovizionare agroalimentar. Strategia privind biodiversitatea⁵ stabilește ambiția de a inversa declinul biodiversității prin investiții în protecția și refacerea naturii.

¹ Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, JO L 347 (20.12.2013, p. 671).

² Regulamentul (UE) 2021/2117 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole, a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, a Regulamentului (UE) nr. 251/2014 privind definirea, descrierea, prezentarea, etichetarea și protejarea indicațiilor geografice ale produselor vitivinicole aromatizate și a Regulamentului (UE) nr. 228/2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea regiunilor ultraperiferice ale Uniunii, JO L 435 (6.12.2021, p. 262).

³ Rezoluția adoptată de Adunarea Generală la 25 septembrie 2015, 70/1, Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă.

⁴ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Pactul verde european, COM(2019) 640 final.

⁵ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 – Readucerea naturii în viața noastră, COM(2020) 380 final.

Strategia „De la fermă la consumator”⁶ abordează în mod global provocările sistemelor alimentare durabile. Aceasta include producția, procesarea și comercializarea durabilă de alimente, dar și consumul durabil de alimente, alimentația sănătoasă și risipa de alimente. Trecerea la un sistem alimentar durabil poate aduce beneficii de mediu, sociale și de sănătate și poate genera câștiguri economice.

- (5) Aceste două strategii ale Pactului verde enumeră o serie de obiective cantitative fără caracter obligatoriu pentru a îmbunătăți durabilitatea agriculturii până în 2030, inclusiv obiective pentru: (i) reducerea vânzărilor globale de substanțe antimicrobiene utilizate pentru animalele de fermă și în acvacultură; (ii) reducerea nivelului general de utilizare și de risc al pesticidelor chimice și al pesticidelor mai periculoase; (iii) reducerea pierderilor de nutrienți cauzate de utilizarea îngrășămintelor; (iv) mărirea suprafeței terenurilor destinate agriculturii ecologice și (v) mărirea suprafeței terenurilor dedicate elementelor de peisaj de mare diversitate⁷. Strategiile au enumerat o serie de acțiuni, inclusiv inițiative legislative, pentru atingerea acestor obiective.
- (6) Operatorii din lanțul de aprovizionare agroalimentar, inclusiv producătorii agricoli, joacă un rol esențial în cadrul acestor strategii, respectând standardele obligatorii la nivelul UE și la nivel național. De asemenea, aceștia pot spori durabilitatea depășind standardele obligatorii la nivelul UE și la nivel național.
- (7) Acest lucru poate fi dificil pentru un producător individual de produse agricole (un „producător”), în special din cauza resurselor necesare. Cooperarea în cadrul lanțului de aprovizionare agroalimentar poate stimula adoptarea unor practici durabile dincolo de ceea ce impun dreptul Uniunii și legislația națională.
- (8) Operatorii din lanțul de aprovizionare agroalimentar pot fi descurajați să coopereze din cauza preocupărilor legate de aplicarea articolului 101 alineatul (1) din TFUE în cazul unei astfel de cooperări.

1.1.2 Excluderea de la articolul 101 alineatul (1) din TFUE prevăzută la articolul 210a

- (9) Articolul 210a prevede o excludere de la articolul 101 alineatul (1) din TFUE. Acesta a fost adoptat de Parlamentul European și de Consiliu în temeiul articolului 42 din TFUE.
- (10) Articolul 210a vizează acordurile, deciziile și practicile concertate ale producătorilor de produse agricole care sunt legate de producția de produse agricole sau comerțul cu acestea și care vizează aplicarea unui standard de durabilitate mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională. Astfel de acorduri pot fi încheiate fie între producători („acorduri orizontale”), fie între producători și alți operatori la diferite niveluri ale lanțului de aprovizionare agroalimentar („acorduri verticale”).

⁶ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, O Strategie „De la fermă la consumator” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic, COM(2020) 381 final.

⁷ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 – Readucerea naturii în viațile noastre, COM(2020) 380 final, p. 7.

- (11) În sensul prezentelor orientări, termenul „acord privind durabilitatea” se referă la orice tip de acord, decizie sau practică concertată ce implică producători (între producători sau între producători și alți operatori la diferite niveluri ale lanțului de aprovizionare agroalimentar), care sunt legate de producția de produse agricole sau comerțul cu acestea și care vizează aplicarea unui standard de durabilitate mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională, indiferent de forma de cooperare.
- (12) Acordurile privind durabilitatea care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 210a nu sunt interzise, nefiind necesară nicio decizie prealabilă a unei autorități publice în acest sens.

1.2 Contextul juridic al excluderii

1.2.1 Articolul 210a este relevant numai în cazul acordurilor privind durabilitatea care restrâng concurența

- (13) Articolul 101 alineatul (1) din TFUE prevede o interdicție generală în ceea ce privește acordurile, deciziile, practicile concertate și acordurile de asociere care restrâng concurența. Cu alte cuvinte, un acord care restrânge concurența în sensul articolului 101 alineatul (1) din TFUE este nul deplin drept (și poate expune părțile la amenzi), cu excepția cazului în care poate beneficia de o exceptare în temeiul articolului 101 alineatul (3) din TFUE sau de o excludere specifică în temeiul articolului 210a sau al unei alte dispoziții din dreptul Uniunii.
- (14) Articolul 210a prevede o excludere de la articolul 101 alineatul (1) din TFUE în cazul anumitor tipuri de acorduri privind durabilitatea. Articolul 101 alineatul (1) din TFUE nu se aplică acordurilor privind durabilitatea care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 210a. Aceasta înseamnă că, în anumite condiții, acordurile referitoare la standardele de durabilitate pot restrânge concurența.
- (15) La fel ca în cazul tuturor excepțiilor de la un principiu general, domeniul de aplicare al articolului 210a trebuie interpretat în mod strict⁸. Obiectivele articolului 210a, condițiile sale de aplicare și limitele acestuia decurg exclusiv din Regulamentul OCP în sine.
- (16) Tipurile de acorduri privind durabilitatea care ar putea intra sub incidența articolului 101 alineatul (1) din TFUE sunt explicate în secțiunea 4 din prezentele orientări.

1.2.2 Acordurile privind durabilitatea care restrâng concurența și care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 210a pot beneficia de alte norme

- (17) Acordurile privind durabilitatea care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 210a pot fi exceptate de la interdicția prevăzută la articolul 101

⁸ A se vedea, în acest sens, Hotărârea din 24 octombrie 1995, Bayerische Motorenwerke, C-70/93, punctul 28; Hotărârea din 30 aprilie 1998, Cabour și Nord Distribution Automobile/Arnor „SOCO”, C-230/96, punctul 30; Hotărârea din 28 aprilie 1998, Javico, C-306/96, punctul 32; Hotărârea din 17 iunie 2010, Comisia/Franța, C-492/08, punctul 35; Hotărârea din 7 martie 2017, Marine Harvest/Comisia, cauza T-704/14, punctul 201.

alineatul (1) din TFUE dacă intră sub incidența altor excluderi, cum ar fi cele prevăzute la articolul 152, 209 sau 210 din Regulamentul OCP.

- (18) Acordurile privind durabilitatea care restrâng concurența și care nu intră în domeniul de aplicare al articolului 210a și al altor excluderi prevăzute în Regulamentul OCP fac obiectul articolului 101 alineatul (1) din TFUE. Producătorii și operatorii ar trebui să analizeze astfel de acorduri în lumina orientărilor orizontale⁹ și a orientărilor verticale¹⁰ și ar trebui să evalueze dacă acordurile lor pot fi exceptate în temeiul articolului 101 alineatul (3) din TFUE, inclusiv în temeiul oricărui regulament de exceptare pe categorii¹¹.

1.3 Scopul și sfera de aplicare a orientărilor

- (19) Prezentele orientări au scopul de a oferi securitate juridică, ajutându-i pe producătorii și pe operatorii din lanțul de aprovizionare agroalimentar să își evalueze acordurile privind durabilitatea. De asemenea, orientările au scopul de a furniza instanțelor naționale și autorităților naționale din domeniul concurenței recomandări în ceea ce privește aplicarea articolului 210a. Prezentele orientări furnizează recomandări cu privire la: (i) domeniul de aplicare personal al articolului 210a și produsele care intră sub incidența dispoziției; (ii) domeniul de aplicare material al articolului 210a; (iii) tipurile de restrângeri ale concurenței care intră sub incidența dispoziției; (iv) conceptul de caracter indispensabil în

⁹ Comunicarea Comisiei, Orientări privind aplicabilitatea articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene acordurilor de cooperare orizontală, 2011/C 11/01.

¹⁰ Comunicarea Comisiei, Aprobarea conținutului unui proiect de comunicare a Comisiei – Comunicarea Comisiei: Orientări privind restricțiile verticale, 2021/C 359/02, C/2021/5038.

¹¹ Regulamentul (CEE) nr. 2821/71 al Consiliului din 20 decembrie 1971 privind aplicarea articolului 85 alineatul (3) din tratat unor categorii de acorduri, decizii și practici concertate, JO L 285 (29.12.1971, p. 46); Regulamentul (UE) nr. 1217/2010 al Comisiei din 14 decembrie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare, JO L 335 (18.12.2010, p. 36); Regulamentul (UE) nr. 1218/2010 al Comisiei din 14 decembrie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de specializare, JO L 335 (18.12.2010, p. 43); Regulamentul nr. 19/65/CEE al Consiliului din 2 martie 1965 privind aplicarea articolului 85 alineatul (3) din tratat anumitor categorii de acorduri și practici concertate, JO 36 (6.3.1965, p. 533); Regulamentul (CE) nr. 1215/1999 al Consiliului din 10 iunie 1999 de modificare a Regulamentului nr. 19/65/CEE privind aplicarea articolului 81 alineatul (3) din tratat anumitor categorii de acorduri și practici concertate, JO L 148 (15.6.1999, p. 1); Regulamentul (UE) nr. 461/2010 al Comisiei din 27 mai 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate în sectorul autovehiculelor, JO L 129 (28.5.2010, p. 52); Regulamentul (UE) 2022/720 al Comisiei din 10 mai 2022 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene la categoriile de acorduri verticale și practici concertate, JO L 134 (11.5.2022, p. 4).

temeiul articolului 210a; (v) domeniul de aplicare temporal al articolului 210a; (vi) procedura de solicitare a unui aviz din partea Comisiei pentru a stabili dacă un anumit acord privind durabilitatea îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 210a; (vii) condițiile pentru intervenția *ex post* a Comisiei și a autorităților naționale în domeniul concurenței și (viii) sarcina probei pentru a demonstra dacă au fost îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 210a. Având în vedere numărul potențial mare de tipuri de acorduri privind durabilitatea și de combinații ale acestora, precum și condițiile de piață în care acestea se pot produce, este imposibil să se ofere recomandări specifice pentru fiecare situație posibilă. Prin urmare, prezentele orientări nu constituie o „listă de verificare” ce poate fi aplicată în mod mecanic. Fiecare acord privind durabilitatea trebuie evaluat în contextul său economic și juridic specific.

- (20) Orientările sunt menite să sprijine producătorii și operatorii de la diferite niveluri ale lanțului de aprovizionare agroalimentar care intenționează să încheie un acord privind durabilitatea sau care au încheiat deja un astfel de acord. Numai Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a formula interpretări obligatorii ale articolului 210a.

2 DOMENIUL DE APLICARE PERSONAL AL ARTICOLULUI 210A ȘI PRODUSELE CARE INTRĂ SUB INCIDENȚA ACESTUIA

2.1 Definiția întreprinderii și a acordului privind durabilitatea în temeiul articolului 210a

- (21) Curtea de Justiție a definit o „întreprindere” ca fiind „orice entitate constituită din elemente personale, materiale și imateriale care exercită o activitate economică, independent de statutul juridic și de modul său de finanțare”¹². Orice persoană fizică sau juridică este o întreprindere dacă oferă produse sau servicii pe o piață. O întreprindere ar putea fi, de exemplu, un fermier individual, o fermă familială, o cooperativă agricolă, o societate de prelucrare a alimentelor sau un lanț multinațional de comercianți cu amănuntul. În unele cazuri, organismele publice sunt întreprinderi dacă desfășoară o activitate economică ce nu constituie o sarcină care face parte din funcțiile esențiale ale statului¹³.
- (22) Întrucât conceptul de „întreprindere” este un concept economic, o singură întreprindere poate include mai multe entități juridice¹⁴. Aceasta înseamnă că un acord încheiat între o societate-mamă și filiala sa deținută în proporție de 100 % sau între două filiale deținute în proporție de 100 % de aceeași societate-mamă nu

¹² Hotărârea din 16 iunie 1987, Comisia/Italia, cauza 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, punctul 7; Hotărârea din 18 iunie 1998, Comisia/Italia, cauza 35/86, ECLI:EU:C:1998:303, punctul 36; Hotărârea din 12 septembrie 2000, Pavlov și alții, C-180/98 – C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, punctul 75; Hotărârea din 25 martie 2021, Deutsche Telekom/Comisia, C-152/19 P, ECLI:EU:C:2021:238, punctul 72.

¹³ Hotărârea din 18 martie 1997, Diego Cali & Figli Srl/Servizi ecologici porto di Genova SpA (SEPG), C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, punctul 22.

¹⁴ Exercițarea în comun a unei activități economice este evaluată, în mod normal, prin analizarea existenței unor legături funcționale, economice și organice între entități. A se vedea, de exemplu, Hotărârea din 16 decembrie 2010, AceaElectrabel Produzione SpA/Comisia, cauza C-480/09 P, ECLI:EU:C:2010:787, punctele 47-55; Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA și alții, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, punctul 112.

poate încălca articolul 101 alineatul (1) din TFUE, întrucât acordul nu este încheiat între întreprinderi diferite¹⁵.

- (23) Prin „acord” se înțelege orice act prin care două sau mai multe întreprinderi își exprimă concursul de voințe de a coopera¹⁶. Forma acestei expresii este irelevantă. Un contract semnat și autentificat, un „acord tacit” sau un schimb de emoticoane în mesaje text, toate acestea pot constitui un acord.
- (24) O „asociere de întreprinderi” se referă la o entitate, indiferent de forma sa, care este formată din întreprinderi de același tip și care își asumă responsabilitatea de a reprezenta și a apăra interesele lor comune în relațiile cu alți operatori economici, cu organisme guvernamentale și cu publicul în general¹⁷. Exemple de asocieri: asociații profesionale, organisme profesionale și de reglementare, precum și cooperative care nu exercită ele însele o activitate economică în domeniul pe care îl coordonează. O „decizie a unei asocieri” este o noțiune largă care cuprinde: (i) norme și reglementări; (ii) decizii oficiale care au caracter obligatoriu pentru unul sau mai mulți membri; (iii) coduri de conduită și (iv) recomandări fără caracter obligatoriu care reflectă hotărârea fermă a asocierii de a coordona comportamentul membrilor săi pe piață în conformitate cu termenii recomandării.
- (25) O „practică concertată” se referă la o formă de coordonare între întreprinderi în cadrul căreia acestea nu au ajuns la un acord, dar substituie în mod conștient riscurile concurenței cu o cooperare practică¹⁸. De exemplu, schimburile intenționate de informații confidențiale între concurenți le-ar putea permite acestora să concureze mai puțin energic între ei, chiar dacă ei nu au discutat niciodată în mod explicit să limiteze concurența dintre ei.
- (26) În practică, distincția dintre „acorduri”, „decizii ale asocierilor” și „practici concertate” este artificială. Curtea de Justiție a statuat că termenii se suprapun și „ar cuprinde forme de coluziune care au aceeași natură și nu se disting decât prin intensitatea lor și prin formele sub care se manifestă”¹⁹.

¹⁵ Hotărârea din 24 octombrie 1996, Viho Europe BV/Comisia, C-73/95 P, ECLI:EU:C:1996:405, punctele 15-18.

¹⁶ Hotărârea din 6 ianuarie 2004, BAI și Comisia/Bayer, C-2/01 P și C-3/01 P, ECLI:EU:C:2004:2, punctul 97.

¹⁷ Concluziile avocatului general Léger din 10 iulie 2001, Wouters (C-309/99, EU:C:2001:390, punctul 61).

¹⁸ Hotărârea din 14 ianuarie 2021, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, cauza C-450/19, ECLI:EU:C:2021:10, punctul 22.

¹⁹ Hotărârea din 8 iulie 1999, Comisia/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, punctul 131.

Exemplul 1: un producător începe să certifice că toate căpșunile sale sunt fără pesticide și cer un preț mai mare decât prețurile practicate de concurenții săi. Un producător concurent constată că primul producător își vinde toate căpșunile la un preț mai mare și începe să facă același lucru. În scurt timp, alți producători procedează în același sens, putând cere un preț majorat pentru certificarea faptului că nu au utilizat pesticide în căpșunile lor. În această situație, nu există niciun acord: fiecare producător acționează în mod independent, ținând seama de comportamentul actual sau previzibil al concurenților săi.

Exemplul 2: un grup de producători se întâlnesc pentru a discuta cu privire la modalitățile prin care cultivarea căpșunelor poate deveni mai durabilă. Ei discută despre cum nu ar mai utiliza pesticide pentru creșterea căpșunelor, dar sunt preocupați de faptul că, dacă fac acest lucru pe cont propriu, alți concurenți vor cere prețuri mai mici. Cu toții susțin că nu vor utiliza pesticide în sezonul următor dacă ceilalți își iau același angajament. Ei nu întocmesc un document scris care să consemneze acest fapt. Niciunul dintre producători nu utilizează pesticide pentru cultivarea căpșunelor în anul următor. Acesta constituie un acord. Deși nu a fost consemnat în scris, producătorii și-au exprimat în mod clar intenția de a se comporta pe piață într-un mod specific, atât prin declarațiile lor din cadrul întâlnirii, cât și prin punerea efectivă în practică a afirmațiilor lor.

2.2 Domeniul de aplicare personal al articolului 210a

- (27) Articolul 210a se aplică acordurilor privind durabilitatea la care este parte cel puțin un producător de produse agricole și care sunt încheiate cu alți producători (acorduri orizontale) sau cu unul sau mai mulți operatori la diferite niveluri ale lanțului de aprovizionare cu alimente (acorduri verticale), inclusiv la nivel de distribuție și inclusiv cu angroșiști și comercianți cu amănuntul.

Exemplu: un acord orizontal poate viza, de exemplu, un angajament între producătorii concurenți de a crește păsări de curte numai în conformitate cu anumite standarde în materie de bunăstare a animalelor care sunt mai ridicate decât cele prevăzute de dreptul Uniunii sau de legislația națională. Un acord vertical poate viza, de exemplu, un angajament între anumiți producători și distribuitori de a comercializa numai păsări de curte crescute în conformitate cu anumite standarde de durabilitate care sunt mai ridicate decât cele prevăzute de dreptul Uniunii sau de legislația națională.

- (28) Părțile la acordurile privind durabilitatea trebuie să includă unul sau mai mulți producători de produse agricole. Părțile pot include, de asemenea, alți operatori de la diferite niveluri de producție, procesare și comercializare în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente, inclusiv distribuție. Prezentele orientări utilizează, pentru a se referi în mod generic la părțile la acordurile privind durabilitatea, denumirea de „operatori”. În practică, operatorii sunt enumerați în continuare:
- (a) Producători: aceștia sunt producători de produse agricole, astfel cum sunt definiți în anexa I la TFUE și prezentați în detaliu în anexa I la Regulamentul OCP. Printre aceștia se numără producătorii de produse agricole brute și producătorii de anumite produse agricole prelucrate enumerate în anexa I (cum ar fi operatorii din sectorul prelucrării zahărului care produc zahăr sau morarii care produc făină).

- (b) Operatori la „nivelul de producție”: printre aceștia se numără furnizorii de factori de producție (semințe, pesticide, echipamente, lucrări etc.) pentru producția agricolă și furnizorii de ambalaje, în măsura în care toți acești furnizori urmăresc să contribuie la atingerea standardului de durabilitate (astfel cum se specifică în secțiunea 3.2) prin punerea în aplicare a acordului privind durabilitatea.
 - (c) Operatori la „nivelul de procesare”: printre aceștia se numără operatorii (denumiți uneori operatori din sectorul prelucrării, uneori denumiți producători) care prelucrează produse agricole pentru a produce alte produse care nu sunt enumerate în anexa I, în măsura în care acești operatori urmăresc să contribuie la atingerea standardului de durabilitate (astfel cum se specifică în secțiunea 3.2) prin punerea în aplicare a acordului privind durabilitatea.
 - (d) Operatori la „nivel comercial, inclusiv de distribuție”: printre aceștia se numără comercianții, angrosiștii, comercianții cu amănuntul și furnizorii de servicii alimentare, precum și societățile de transport și logistică, în măsura în care acești operatori urmăresc să contribuie la atingerea standardului de durabilitate (astfel cum se specifică în secțiunea 3.2) prin punerea în aplicare a acordului privind durabilitatea.
- (29) Părțile la acordurile privind durabilitatea pot fi operatori individuali și asociații sau alte entități colective care implică producători sau alte întreprinderi descrise mai sus – indiferent de natura lor juridică sau dacă sunt recunoscute în mod oficial în temeiul dreptului Uniunii sau al legislației naționale – dacă cel puțin una dintre părțile la acordul privind durabilitatea este un producător sau o asociație de producători. Astfel de entități colective pot fi, de exemplu, organizații de producători („OP”), asociații de OP sau organizații interprofesionale („OIP-uri”).
- (30) Nu contează dacă o parte la un acord privind durabilitatea își are sediul în interiorul sau în afara UE, atât timp cât acordul privind durabilitatea este pus în aplicare în UE sau are potențialul de a avea un efect negativ asupra concurenței pe piața unică²⁰.
- (31) Simpla conformitate cu un standard de durabilitate nu este suficientă în sine pentru a constitui un acord în sensul aplicării articolului 210a. Pentru ca respectarea unui standard de durabilitate să conducă la un acord, este necesară o altă etapă, și anume ca operatorii din lanțul de aprovizionare agroalimentar în cauză să își exprime intenția de a pune acordul în aplicare în comun (și anume un concurs de voințe). În practică, diferența dintre un acord privind adoptarea unui standard de durabilitate și simpla conformitate cu un standard este aceea că, în cazul unei simple conformități, operatorul poate decide în mod unilateral să înceteze aplicarea standardului în orice moment.
- (32) Un operator devine parte la un acord privind durabilitatea în sensul articolului 210a atunci când există un concurs de voințe cu alte părți în raport cu

²⁰ A se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2017, Intel, C-413/14 P, ECLI:EU:C:2017:632, punctele 40-45 și jurisprudența citată.

un anumit acord. Concursul de voințe ar trebui să constituie expresia fidelă a intențiilor părților²¹.

- (33) Pentru a intra sub incidența articolului 210a alineatul (2), un acord privind durabilitatea trebuie să aibă ca parte la acesta cel puțin un producător. Prin urmare, producătorii sunt părți esențiale la acordurile privind durabilitatea. Producătorii care sunt parte la un acord în momentul încheierii acestuia trebuie să fie implicați în negocierea, adoptarea și punerea în aplicare a standardului. Acest lucru nu împiedică producătorii să devină părți la acord într-o etapă ulterioară fără să fi participat la negocierea sau adoptarea acordului, în cazul în care există un concurs de voințe de a-și asuma obligații în temeiul acordului privind durabilitatea.

Exemplul 1: o serie de lanțuri de supermarketuri diferite care împreună achiziționează 70 % din totalul achizițiilor angro de mere dintr-un stat membru convin că vor cumpăra doar mere care au fost certificate ca fiind fără pesticide, pentru a promova cultivarea durabilă a merelor. Dat fiind că acest grup reprezintă o parte atât de însemnată din totalul achizițiilor, majoritatea producătorilor de mere consideră că nu au altă opțiune decât să respecte standardul stabilit de grupul de lanțuri de supermarketuri. Ei nu mai utilizează pesticide și certifică faptul că merele lor nu conțin pesticide, mai degrabă decât să riște să nu își poată vinde producția de mere. Există în mod clar un acord între lanțurile de supermarketuri. Cu toate acestea, producătorii de mere nu sunt părți la acest acord. Deși acești producători furnizează produse care respectă un standard de durabilitate, ei nu au convenit personal cu lanțurile de supermarketuri asupra conținutului standardului, iar alegerea lor de a respecta standardul nu este condiționată de respectarea acestui standard de către alți producători de mere. Prin urmare, acești producători nu vor fi parte la acordul încheiat la nivelul grupului de lanțuri de supermarketuri. Totuși, acest fapt nu va împiedica producătorii să devină în viitor parte la un acord privind durabilitatea cu lanțurile de supermarketuri.

Exemplul 2: Într-un scenariu ușor diferit, un grup de lanțuri de supermarketuri convine că va achiziționa doar mere care au fost certificate ca fiind fără pesticide. O organizație de producători de mere dezvoltă o marcă de certificare care atestă faptul că produsele membrilor săi nu conțin pesticide. Organizația autorizează marca de certificare pentru a fi utilizată pe ambalajul din supermarketuri și în cadrul materialelor lor de comercializare. Taxele de licență sunt distribuite producătorilor care sunt membri ai organizației. În acest caz, organizația este o asociație de producători care a luat decizia de a adopta și de a furniza marca de certificare. Această decizie constituie un acord privind durabilitatea între producători. În plus, acordul pentru acordarea licenței semnat între organizație și supermarketuri este un acord separat privind durabilitatea încheiat între producători (prin asocierea acestora) și supermarketuri.

²¹ A se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții din 26 octombrie 2000, Bayer AG/Comisia, T-41/96, ECLI:EU:T:2000:242, punctul 69; Hotărârea din 13 iulie 2006, Comisia/Volkswagen, C-74/04 P, ECLI:EU:C:2006:460, punctul 39; Hotărârea din 30 aprilie 2009, CD-Contact Data GmbH, T-18/03, ECLI:EU:T:2009:132, punctul 48.

2.3 Produse care intră sub incidența articolului 210a

- (34) Pentru a intra sub incidența articolului 210a, un acord privind durabilitatea trebuie: (i) să vizeze unul sau mai multe produse agricole enumerate în anexa I la TFUE, altele decât produsele pescărești și de acvacultură (denumite în continuare „produse incluse în anexa I”) și (ii) să se refere la producția produsului respectiv sau la comerțul cu aceste produse. Un acord privind durabilitatea poate implica, de asemenea, operatori de la alte niveluri ale lanțului de aprovizionare decât producția agricolă, în măsura în care operatorii respectivi convin asupra unor condiții legate de producția sau comerțul cu produse agricole.
- (35) Limitarea articolului 210a la produsele agricole este o consecință a domeniului de aplicare al articolului 1 din Regulamentul OCP, care nu include produsele alimentare neagricole („produse neincluse în anexa I”).
- (36) Un acord privind durabilitatea poate viza atât produsele incluse în anexa I, cât și produsele neincluse în anexa I, fără a afecta valabilitatea acordului privind durabilitatea în sine. Cu toate acestea, excluderea prevăzută la articolul 210a se va aplica numai acelei părți din acordul privind durabilitatea care se referă la produsele din anexa I.

Exemplul 1: Un acord are ca obiect ambalajele durabile pentru malț și pentru bere. Articolul 210a s-ar aplica numai acelei părți din acord referitoare la malț, deoarece berea este un produs care nu este inclus în anexa I.

Exemplul 2: Un acord are ca obiect biocombustibilii și produsele utilizate pentru a produce biocombustibili. Articolul 210a s-ar aplica numai acelei părți din acord referitoare la produsele incluse în anexa I care sunt utilizate pentru a produce biocombustibili.

Exemplul 3: Un acord are ca obiect furnizarea de carne de pasăre produsă în mod durabil pentru serviciile de alimentație publică. Acordul implică producători de carne de pasăre care furnizează carne de pasăre producătorilor de mâncăruri preparate (care, la rândul lor, prepară mâncăruri cu carne de pasăre) și o organizație ce reprezintă cantinele care cumpără mâncăruri preparate de la producători. Articolul 210a s-ar aplica numai acelei părți din acord referitoare la furnizarea de carne de pasăre producătorilor de mâncăruri preparate și nu părții din acord referitoare la furnizarea de mâncăruri preparate cantinelor. Numai produsele din carne de pasăre sunt produse incluse în anexa I la TFUE.

Exemplul 4: Un acord are ca obiect producția de tomate durabile destinate prelucrării în sosuri pentru paste. Articolul 210a s-ar aplica numai acelei părți din acord referitoare la tomate, deoarece sosurile sunt produse care nu sunt incluse în anexa I.

3 DOMENIUL DE APLICARE MATERIAL AL ARTICOLULUI 210A

- (37) Este necesar să se facă distincția între obiectivele de durabilitate enumerate la articolul 210a alineatul (3), standardele de durabilitate (care sunt menite să atingă aceste obiective de durabilitate) și măsurile de punere în aplicare prevăzute într-un acord privind durabilitatea pentru a atinge aceste standarde.

Exemplu: un obiectiv de durabilitate ar putea fi reducerea utilizării pesticidelor sau prevenirea eroziunii solului. Standardul de durabilitate pe care acordul privind durabilitatea urmărește să îl aplice ar putea include stabilirea unor obiective măsurabile sub forma unor criterii cantitative sau calitative care să depășească un standard obligatoriu (de exemplu, reducerea pesticidelor cu 60 % sau utilizarea unei culturi de rotație în timpul iernii pentru a evita eroziunea solului). Acordul ar putea include măsuri specifice de punere în aplicare, cum ar fi obligațiile de a pune în aplicare practici agricole de precizie și monitorizarea daunătorilor, de a utiliza anumite mașini sau echipamente, de a folosi instrumente de gestionare a riscurilor sau de a sprijini diseminarea cunoștințelor tehnice (inclusiv formare, consiliere, cooperare și schimb de cunoștințe), a tehnologiilor digitale sau a practicilor pentru gestionarea durabilă a nutrienților.

3.1 Obiectivele de durabilitate vizate de articolul 210a

- (38) Pentru a îndeplini condițiile prevăzute la articolul 210a, un acord privind durabilitatea trebuie să urmărească să atingă un standard de durabilitate care să contribuie la unul sau mai multe dintre următoarele obiective de durabilitate:
- a. obiective de mediu, inclusiv atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, utilizarea durabilă și protejarea peisajelor, a apei și a solului, tranziția către o economie circulară, inclusiv reducerea risipei alimentare, prevenirea și controlul poluării, precum și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor;
 - b. producția de produse agricole în moduri care reduc utilizarea pesticidelor și gestionează riscurile rezultate în urma unei astfel de utilizări sau care reduc pericolul rezistenței la antimicrobiene în producția agricolă;
 - c. sănătatea și bunăstarea animalelor.
- (39) Exemplele de obiective de mediu enumerate la articolul 210a alineatul (3) litera (a) sunt ilustrative și pot implica diferite tipuri și variații. De exemplu, orice obiectiv de mediu urmărit de un operator care are un efect pozitiv asupra mediului în ceea ce privește producția sau procesarea produselor agricole sau asupra comercializării produselor agricole (inclusiv distribuție) poate constitui un obiectiv de durabilitate care intră sub incidența articolului 210a. În schimb, obiectivele enumerate la articolul 210a alineatul (3) literele (b) și (c) sunt exhaustive.

Exemple de obiective de durabilitate care intră sub incidența articolului 210a

Exemplul 1: deși nu se menționează în mod explicit la articolul 210a alineatul (3), reducerea poluării aerului și îmbunătățirea calității aerului reprezintă un tip de obiectiv de mediu. Prin urmare, intră sub incidența articolului 210a alineatul (3) litera (a).

Exemplul 2: deși nu se menționează în mod explicit la articolul 210a alineatul (3), evitarea poluării cu materiale plastice este vizată de obiectivul tranziției către o economie circulară sau de obiectivul de prevenire și control al poluării. Prin urmare, intră sub incidența articolului 210a alineatul (3) litera (a).

Exemplul 3: obiectivul utilizării durabile și al protecției peisajelor, a apei și a solului include îmbunătățirea rezistenței solului la eroziune, creșterea biodiversității solului, îmbunătățirea compoziției solului și asigurarea protecției maritime, toate acestea fiind tipuri diferite de obiective legate de utilizarea durabilă și protecția peisajelor, a apei și a solului. Toate acestea sunt obiective care intră sub incidența articolului 210a alineatul (3) litera (a).

- (40) Un standard de durabilitate poate urmări să contribuie la unul sau mai multe dintre obiectivele care intră sub incidența articolului 210a alineatul (3).
- (41) Pentru a facilita evaluarea conformității cu articolul 210a, acordul privind durabilitatea ar trebui să identifice obiectivul (obiectivele) de durabilitate la care standardul de durabilitate urmărește să contribuie.
- (42) În cazul în care un acord privind durabilitatea urmărește să contribuie la obiective multiple, dintre care doar unele sunt enumerate la articolul 210a alineatul (3), numai obiectivele enumerate la articolul 210a alineatul (3) sunt relevante pentru a evalua dacă acordul privind durabilitatea intră sub incidența articolului 210a.
- (43) Dacă un standard de durabilitate urmărește să contribuie la obiective care nu sunt enumerate la articolul 210a alineatul (3), cum ar fi obiective sociale (de exemplu, condiții de muncă sau regimuri alimentare sănătoase și nutritive) sau obiective economice (de exemplu, dezvoltarea mărcilor sau remunerarea mai echitabilă a fermierilor), aspectele standardului de durabilitate care urmăresc să contribuie la aceste obiective nu pot fi luate în considerare atunci când se evaluează conformitatea cu articolul 210a (în special în ceea ce privește măsura în care eventualele restrângeri ale concurenței prevăzute în acordul privind durabilitatea sunt indispensabile pentru atingerea standardului de durabilitate, astfel cum se prevede în secțiunea 5).

Exemplul 1: în cazul în care producătorii de cereale încheie un acord cu operatorii din sectorul prelucrării cerealelor în temeiul căruia producătorii de cereale vor adopta elemente de peisaj îmbunătățite (garduri vii etc.), acesta poate intra sub incidența obiectivului de protejare și refacere a biodiversității și a ecosistemelor prevăzut la articolul 210a alineatul (3) litera (a), cu condiția ca acordul privind durabilitatea să urmărească să contribuie la realizarea acestui obiectiv.

Exemplul 2: în cazul în care producătorii de miere și operatorii din sectorul prelucrării hidromelului convin să comercializeze produse din miere recoltată din stupi care utilizează doar produse nechimice pentru combaterea varroozei, acest acord poate intra sub incidența obiectivului privind sănătatea și bunăstarea animalelor prevăzut la articolul 210a alineatul (3) litera (c), cu condiția ca acordul privind durabilitatea să urmărească să contribuie la acest obiectiv.

Exemplul 3: în cazul în care producătorii de cereale convin să aplice tehnici ale agriculturii de precizie pentru a reduce utilizarea pesticidelor și a îngrășămintelor, acest acord poate intra sub incidența obiectivelor de mediu prevăzute la articolul 210a alineatul (3), în cazul în care acordul privind durabilitatea urmărește să contribuie la acest obiectiv.

Exemplul 4: în cazul în care producătorii de lapte și operatorii din sectorul prelucrării laptelui convin să dezvolte mărci care să asigure o remunerare mai echitabilă a producătorilor, această creștere a veniturilor producătorilor de lapte poate duce la o creștere a investițiilor care urmăresc obiective de mediu sau de bunăstare a animalelor. În cazul în care obiectivul la care acordul urmărește să contribuie este de a asigura o remunerare mai echitabilă a producătorilor, acest obiectiv nu s-ar încadra în obiectivele enumerate la articolul 210a alineatul (3).

Exemplul 5: în cazul în care producătorii de lapte și operatorii din sectorul prelucrării laptelui convin să îmbunătățească bunăstarea animalelor și, în același timp, sunt de acord să asigure condiții de muncă echitabile pentru lucrătorii agricoli, numai aspectele acordului care urmăresc să contribuie la atingerea obiectivelor enumerate la articolul 210a alineatul (3), cum ar fi bunăstarea animalelor, pot beneficia de excluderea prevăzută la articolul 210a. În schimb, celelalte aspecte, cum ar fi condițiile de muncă echitabile pentru lucrătorii agricoli, nu pot fi luate în considerare în cadrul acestei evaluări.

3.2 Standardele de durabilitate aplicate în temeiul articolului 210a

3.2.1 *Acordul privind durabilitatea trebuie să identifice un standard de durabilitate legat de un obiectiv de durabilitate*

- (44) Un acord privind durabilitatea care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 210a trebuie să identifice un standard de durabilitate care să fie respectat de părțile la acord pentru a contribui la unul sau mai multe dintre obiectivele de durabilitate enumerate la articolul 210a alineatul (3).
- (45) Standardul de durabilitate trebuie să se refere la unul sau mai multe dintre obiectivele de durabilitate prevăzute la articolul 210a.
- (46) Standardul de durabilitate poate fi un standard preexistent, un standard stabilit pentru a face obiectul acordului părților la acord sau al terților.
- (47) Standardele de durabilitate pot prevedea un obiectiv care trebuie îndeplinit, cu sau fără impunerea unor tehnologii sau metode de producție specifice. Prin urmare, este posibil ca entitățile care adoptă standarde de durabilitate să fie nevoite nu numai să se angajeze să atingă obiectivul (obiectivele) stabilit(e) de standard, ci și să utilizeze o anumită tehnologie sau practică de producție pentru a atinge acest obiectiv (de exemplu, metode de protecție a solului, practici legate de pășunatul animalelor etc.).
- (48) Adoptarea unui standard de durabilitate poate duce la crearea unei etichete, a unei sigle sau a unei denumiri comerciale voluntare pentru produsele care îndeplinesc cerințele standardului.
- (49) Numai partea din producție care îndeplinește standardul de durabilitate poate beneficia de excepția prevăzută la articolul 210a.
- (50) Atunci când se evaluează dacă un standard de durabilitate intră sub incidența articolului 210a, este irelevant dacă acordul privind durabilitatea este sau a fost sprijinit prin finanțare din partea UE sau din fonduri naționale.

3.2.2 *Standardele de durabilitate ar trebui să conducă la rezultate tangibile și măsurabile sau, în cazul în care acest lucru nu este oportun, la rezultate observabile și identificabile.*

- (51) Standardul de durabilitate poate stabili obiective cuantificate sau poate stabili metode sau practici specifice care urmează să fie adoptate (de exemplu, neutilizarea unui anumit factor de producție sau a unei anumite practici agricole).
- (52) Rezultatele obținute prin aplicarea unui standard de durabilitate trebuie să fie tangibile și măsurabile. În cazul în care nu este oportună măsurarea rezultatelor obținute în termeni numerici, de exemplu, din cauza naturii sau a obiectului standardului de durabilitate, rezultatele obținute ar trebui să fie totuși observabile și identificabile.

Exemplul 1: dacă obiectivul de durabilitate este reducerea pesticidelor, atunci standardul specific de durabilitate ar putea lua forma unei reduceri cu 40 % a pesticidelor. În acest caz, ar trebui să fie posibilă demonstrarea faptului că aplicarea standardului are ca rezultat o reducere măsurabilă a utilizării pesticidelor.

Exemplul 2: dacă un acord privind durabilitatea vizează sporirea biodiversității prin cultivarea anumitor plante sălbatice și a unor soiuri originale care sunt favorabile insectelor, este posibil ca rezultatele să nu poată fi măsurate în termeni numerici. Cu toate acestea, eforturile depuse și rezultatele obținute trebuie să fie identificabile (de exemplu, ce plante ar trebui plantate), chiar dacă nu neapărat în termeni numerici.

3.2.3 *Standardele de durabilitate trebuie să fie mai ridicate decât standardul obligatoriu relevant*

- (53) Standardul de durabilitate pe care urmărește să îl aplice un acord privind durabilitatea care intră sub incidența articolului 210a trebuie să fie mai ridicat decât ceea ce este prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională. Aceasta înseamnă că standardul de durabilitate trebuie să impună cerințe de durabilitate care depășesc cerințele prevăzute de un standard obligatoriu existent sau trebuie să introducă cerințe de durabilitate în cazurile în care nici dreptul Uniunii, nici legislația națională nu impun cerințe în materie de durabilitate.
- (54) Un standard obligatoriu este un standard stabilit la nivelul UE sau la nivel național care prevede nivelurile, substanțele, produsele sau tehnicile care trebuie obținute sau evitate de către producătorii sau operatorii individuali. Standardele sau obiectivele care au caracter obligatoriu pentru statele membre, dar nu și pentru întreprinderile individuale nu constituie standarde obligatorii în sensul articolului 210a.
- (55) Indiferent dacă operatorii din afara UE sunt părți la un acord privind durabilitatea, standardele obligatorii trebuie înțelese ca standarde ale UE sau standarde naționale de către statele membre ale UE.

- (56) Dacă un standard național obligatoriu are un caracter mai strict sau mai ambițios decât standardul UE corespunzător, producătorii și operatorii care își desfășoară activitatea în statul membru respectiv trebuie să respecte standardul național mai ridicat. În funcție de dreptul constituțional al fiecărui stat membru, poate exista un standard obligatoriu la nivel regional sau local. În cazul în care un standard național obligatoriu aplicabil este stabilit la nivel regional sau local, acesta ar trebui să constituie standardul relevant.
- (57) Acordurile privind durabilitatea pot implica sisteme de calitate instituite prin Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 sau etichete de calitate care fac obiectul legislației naționale relevante, dar numai în măsura în care aceste sisteme și etichete generează standarde de durabilitate mai ridicate decât cele prevăzute de dreptul Uniunii sau de legislația națională.
- (58) În absența unor standarde obligatorii la nivelul UE sau la nivel național, acordurile privind durabilitatea care vizează asigurarea *de facto* a unei durabilități sporite vor depăși standardele obligatorii aplicabile la nivelul UE sau la nivel național. Același lucru este valabil și în cazul acordurilor privind durabilitatea care vizează accelerarea tranziției sau conversia timpurie la standarde obligatorii aplicabile la nivelul UE sau la nivel național care au fost adoptate, dar care nu au intrat încă în vigoare.
- (59) Acordurile privind durabilitatea vor înceta să facă obiectul articolului 210a din momentul în care intră în vigoare standarde UE sau naționale echivalente sau mai ambițioase (a se vedea discuția din secțiunea 6.5).
- (60) Din cauza numărului de tipuri și combinații de standarde de durabilitate obligatorii la nivelul UE și la nivel național pentru fiecare dintre obiectivele de durabilitate prevăzute la articolul 210a alineatul (3), nu este posibilă stabilirea în cadrul prezentelor orientări a unei liste exhaustive a standardelor de durabilitate impuse de dreptul Uniunii sau de legislația națională.
- (61) În mod similar, nu este posibilă indicarea în prezentele orientări a valorii minime cu care standardul de durabilitate adoptat trebuie să depășească standardul de durabilitate obligatoriu. Mai degrabă, măsura în care standardul de durabilitate depășește standardul obligatoriu de durabilitate va trebui să fie evaluată de la caz la caz, luându-se în considerare restrângerile concurenței impuse de acordul privind durabilitatea și dacă acestea sunt indispensabile (a se vedea secțiunea 5).

Exemplul 1: în temeiul Directivei UE privind utilizarea durabilă a pesticidelor, UE va stabili obiective de reducere cu 50 % atât a utilizării, cât și a riscului aferent utilizării pesticidelor chimice în ansamblu, precum și de reducere cu 50 % a utilizării pesticidelor „mai periculoase” până în 2030. Presupunând că toate celelalte condiții prevăzute de dreptul Uniunii sunt respectate, producătorii de fructe și legume și operatorii din sectorul prelucrării acestora care acceptă să comercializeze numai produse care sunt rezultatul unui program de reducere progresivă a utilizării pesticidelor cu 60 % până în 2030 ar îndeplini cerința privind un standard de durabilitate mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională.

Exemplul 2: producătorii și operatorii convin să reducă cu 50 % volumul risipei de alimente în procesul de producție și procesare a mazării prin optimizarea

tehnicilor de recoltare, prin investiții în capacități de depozitare mai eficiente și prin îmbunătățirea ambalării. Nu există un standard obligatoriu de durabilitate pentru reducerea volumului risipei de alimente stabilit la nivelul UE și niciun standard de durabilitate aplicabil la nivel național. În acest caz, standardul de durabilitate ar fi *de facto* mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională.

Exemplul 3: producătorii de lapte și comercianții cu amănuntul convin să sprijine conversia la producția ecologică de lapte, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2018/848 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice²². Deși Regulamentul (UE) 2018/848 stabilește metodele de producție pe care fermierii trebuie să le urmeze pentru a-și putea eticheta produsele ca fiind ecologice, aceste metode de producție nu constituie standarde obligatorii la nivelul UE sau la nivel național. În acest caz, un standard care impune producția de lapte în conformitate cu metodele de producție ecologică ar putea fi mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională.

4 RESTRÂNGERI ALE CONCURENȚEI

- (62) Scopul acestei secțiuni este de a înțelege tipurile de restrângeri care ar putea intra sub incidența articolului 101 alineatul (1) din TFUE și care, prin urmare, ar putea beneficia de excluderea prevăzută la articolul 210a în cazul în care îndeplinesc condițiile acestuia din urmă.
- (63) Prezenta secțiune nu analizează dacă anumite restrângeri ale concurenței care ar putea intra sub incidența articolului 101 alineatul (1) ar putea îndeplini cerințele de exceptare prevăzute la articolul 101 alineatul (3) din TFUE. De asemenea, această secțiune nu este menită să dezbată în mod exhaustiv situațiile în care acordurile privind durabilitatea restrâng sau nu concurența.

4.1 Ce este o restrângere a concurenței?

- (64) Un concept esențial pentru înțelegerea situațiilor care constituie o restrângere a concurenței este conceptul de „parametri ai concurenței”. Întreprinderile concurează oferind clienților o ofertă mai atractivă decât ofertele furnizorilor alternativi în circumstanțele date. Deși prețul poate fi cel mai important factor pentru unii cumpărători, alți factori pot juca, de asemenea, un rol. De exemplu, un furnizor poate oferi un produs de mai bună calitate, caracteristici mai bune, o varietate mai mare, servicii îmbunătățite sau un grad sporit de inovare etc. Anumiți factori pot afecta capacitatea unui furnizor de a reduce prețul cerut sau de a îmbunătăți caracteristicile oferite, cum ar fi capacitatea furnizorului de a asigura un anumit nivel de producție la un cost mai mic decât concurenții săi, metodele și tehnologiile de producție mai eficiente utilizate, sursele de

²² Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului (JO L 150, 14.6.2018, p. 1).

aprovizionare, transportul și logistica etc. Toți acești factori care sunt sau nu legați de preț sunt denumiți în mod colectiv „parametri ai concurenței”.

- (65) Un acord restrânge concurența în sensul articolului 101 alineatul (1) în cazul în care poate avea un impact asupra parametrilor relevanți ai concurenței pe o anumită piață. Un acord poate restrânge concurența deoarece conține o obligație explicită sau implicită de a nu concura cu privire la unul sau mai mulți parametri ai concurenței, dar poate, de asemenea, să restrângă concurența prin reducerea rivalității între părțile la acord sau prin reducerea rivalității între acestea și terți²³. Anexa E oferă o imagine de ansamblu a unora dintre principalele tipuri de restrângeri ale concurenței care se pot regăsi în acordurile privind durabilitatea, împreună cu modul în care diferitele tipuri de restrângeri ar putea fi aplicate în practică.
- (66) În unele cazuri, însăși natura unui acord privind durabilitatea este de a restrânge concurența. De exemplu, un acord între un grup de întreprinderi concurente conform căruia fiecare dintre ele va aplica aceleași prețuri clienților lor respectivi este, prin natura sa, susceptibil să restrângă concurența.
- (67) În alte cazuri, deși natura acordului privind durabilitatea nu este neapărat de a restrânge concurența, efectul acordului privind durabilitatea poate fi totuși restrângerea concurenței. În astfel de cazuri, probabilitatea ca un acord privind durabilitatea să restrângă concurența va depinde de mai mulți factori, inclusiv de cota de piață afectată de acordul privind durabilitatea sau de existența altor întreprinderi care ar putea începe să producă produse competitive. Acest lucru se datorează faptului că, dacă există suficienți producători care nu sunt vizați de acordul privind durabilitatea, clienții vor continua să aibă la dispoziție produse alternative competitive și, prin urmare, este puțin probabil ca acordul privind durabilitatea în cauză să restrângă concurența.
- (68) Un acord privind durabilitatea poate prevedea mai multe restrângeri ale concurenței. De exemplu, o inițiativă privind bunăstarea animalelor ar putea conține un acord specific privind o suprataxă obligatorie care trebuie plătită fermierilor care îndeplinesc anumite criterii de bunăstare a animalelor (acordul privind suprataxa fiind un acord privind o componentă a prețului). Aceste criterii ar putea include, de asemenea, cerințe privind spațiul disponibil pentru animalele individuale, ceea ce ar putea reduce numărul de animale care pot fi crescute (o restrângere a producției) sau ar putea specifica cerințe specifice în materie de hrănire (o restrângere a factorilor de producție).
- (69) Pentru ca un acord privind durabilitatea să intre sub incidența articolului 101 alineatul (1) din TFUE, este irelevant câte restrângeri ale concurenței sunt

²³ Orientări privind aplicarea articolului 81 alineatul (3) din tratat, JO C 101, 27.4.2004, p. 97 [„Orientări privind articolul 101 alineatul (3) din TFUE”]. Trimiterea din titlu la articolul 81 alineatul (3) rezultă din faptul că notificarea a fost emisă înainte de adoptarea Tratatului de la Lisabona. În momentul adoptării Tratatului de la Lisabona, articolul 81 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a devenit articolul 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

cuprinse în acordul privind durabilitatea, cu condiția ca acesta să conțină cel puțin o restrângere a concurenței.

Exemplul 1: pentru a reduce nivelul de poluare și a proteja sistemele de apă, fermierii care cultivă soia dintr-o regiune doresc să nu mai utilizeze îngrășăminte chimice. Totuși, dat fiind că acest lucru ar duce probabil la o scădere a randamentului culturilor, aceștia sunt îngrijorați că adoptarea unei astfel de inițiative pe cont propriu va genera pierderi de natură financiară. Prin urmare, aceștia convin să nu mai utilizeze îngrășăminte, precum și să majoreze prețurile pe tonă pentru a menține același nivel de profitabilitate ca și înainte.

Acest acord privind durabilitatea restrânge concurența prin limitarea capacității participanților de a-și stabili propriile prețuri de vânzare.

Exemplul 2: un grup de fermieri care doresc să nu mai utilizeze îngrășăminte chimice creează o marcă de calitate pentru „soia durabilă” care a fost produsă fără îngrășăminte chimice. Există probabilitatea ca eliminarea utilizării îngrășămintelor chimice să scadă randamentul de producție și, prin urmare, să reducă veniturile exploatației. Prin urmare, grupul investește masiv în sensibilizarea consumatorilor cu privire la marca de calitate și la beneficiile pentru mediu ale eliminării îngrășămintelor chimice pentru a convinge consumatorii că „soia durabilă” are o valoare mai mare decât soia produsă cu îngrășăminte chimice. Orice fermier care certifică faptul că producția sa de soia a fost produsă fără îngrășăminte chimice poate participa la program și se poate retrage din acesta în orice moment. Spre deosebire de exemplul 1, nu există dispoziții referitoare la stabilirea prețurilor.

În acest exemplu, este puțin probabil ca acordul privind durabilitatea să restrângă concurența. Este posibil ca programul să aibă ca efect restrângerea concurenței în cazul în care un număr mare de producători de soia se înscriu în program, limitând astfel de fapt capacitatea clienților de a nu cumpăra „soia durabilă” dacă nu doresc acest lucru. Cu toate acestea, dacă doar un număr limitat de producători de soia se înscriu în program (de exemplu, producătorii care reprezintă mai puțin de 10 % din ofertă), este probabil ca orice restrângere a concurenței să fie nesemnificativă, deoarece reducerea rezultată a nivelurilor de producție nu va fi semnificativă, iar clienții vor continua să dispună de alternative dacă nu doresc sau nu sunt în măsură să plătească un preț mai mare pentru soia durabilă.

4.2 Ce nu este o restrângere a concurenței

- (70) Nu toate acordurile privind durabilitatea încheiate între concurenți intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) din TFUE. În cazul în care astfel de acorduri privind durabilitatea nu afectează parametrii concurenței, cum ar fi prețul, cantitatea, calitatea, diversitatea sau inovarea, este puțin probabil ca acestea să restrângă concurența. Următoarele exemple sunt ilustrative, dar nu exhaustive.
- (71) În primul rând, este puțin probabil ca acordurile privind durabilitatea care nu vizează activitatea economică a concurenților, ci conduita întreprinderilor la nivel intern, să restrângă concurența. De exemplu, concurenții pot încerca să îmbunătățească reputația generală de responsabilitate față de mediu a sectorului

și în acest scop pot conveni cu privire la măsuri pentru a elimina materialele plastice de unică folosință din spațiile lor comerciale, pentru a nu depăși o anumită temperatură ambiantă în clădiri sau pentru a limita numărul de materiale tipărite pe zi.

- (72) În al doilea rând, acordurile în materie de durabilitate privind crearea unei baze de date care să conțină informații despre furnizorii care au lanțuri valorice durabile, utilizează procese de producție durabile și furnizează factori de producție durabili sau despre distribuitorii care vând produse în mod durabil, fără a impune părților să achiziționeze de la furnizorii respectivi sau să vândă distribuitorilor respectivi nu restrâng, cel mai probabil, concurența în temeiul articolului 101 alineatul (1) din TFUE.
- (73) În al treilea rând, acordurile privind durabilitatea dintre concurenți referitoare la organizarea de campanii de sensibilizare la nivel de sector sau de campanii de sensibilizare a clienților cu privire la amprenta de mediu a consumului lor, dar care nu constituie publicitate în comun pentru anumite produse nu restrâng, cel mai probabil, concurența în temeiul articolului 101 alineatul (1) din TFUE.
- (74) În cazul în care un acord privind durabilitatea nu impune o restrângere a concurenței, articolul 101 alineatul (1) din TFUE nu se va aplica și, prin urmare, acordul privind durabilitatea nu va trebui să beneficieze de excluderea prevăzută la articolul 210a. În aceste cazuri, părțile la acordul privind durabilitatea vor fi liberi să treacă la punerea în aplicare a acordului.

5 CARACTERUL INDISPENSABIL ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 210A

5.1 Introducere

- (75) Articolul 210a alineatul (1) prevede că articolul 101 alineatul (1) din TFUE nu se aplică acordurilor care sunt legate de producția de produse agricole sau comerțul cu acestea și care vizează aplicarea unui standard de durabilitate mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională, în cazul în care aceste acorduri impun numai restrângeri ale concurenței care sunt „indispensabile” pentru atingerea respectivului standard. Prin urmare, condiția privind caracterul indispensabil este una dintre condițiile pe care operatorii trebuie să le îndeplinească pentru a beneficia de excluderea prevăzută la articolul 210a.
- (76) Prezenta secțiune explică modul în care conceptul de caracter indispensabil ar trebui înțeles în temeiul articolului 210a. Aceasta oferă orientări cu privire la modul în care condiția privind caracterul indispensabil se aplică diverselor restrângeri ale concurenței, în funcție de standardele privind durabilitatea urmărite. Secțiunea nu urmărește să stabilească forme și tipuri specifice de restrângeri pe care părțile interesate le pot adopta sau nu în cadrul acordurilor lor privind durabilitatea, ci mai degrabă să stabilească o metodologie de evaluare a circumstanțelor în care este probabil ca principalele tipuri de restrângeri să fie indispensabile pentru atingerea unor standarde de durabilitate, precum și să ilustreze această metodologie utilizând un set de exemple neexhaustive.

- (77) Înainte de a evalua dacă o restrângere a concurenței care rezultă dintr-un acord privind durabilitatea are caracter indispensabil, părțile trebuie să stabilească mai întâi dacă există o restrângere a concurenței (astfel cum s-a explicat în secțiunea anterioară). În cazul în care acordul privind durabilitatea în cauză nu restrânge concurența, nu este necesar să se analizeze caracterul indispensabil. În aceste cazuri, operatorii pot trece direct la punerea în aplicare a acordului privind durabilitatea.
- (78) În sfârșit, caracterul indispensabil al restrângerilor concurenței în temeiul articolului 210a trebuie evaluat în raport cu atingerea standardului specificat în acordul privind durabilitatea. Atingerea standardului de durabilitate ar putea însemna fie producția, fie comercializarea de produse agricole în conformitate cu standardul.

5.2 Conceptul de caracter indispensabil

- (79) Conceptul de caracter indispensabil este deja utilizat în legislația UE în materie de concurență. Articolul 101 alineatul (3) din TFUE prevede că interdicția prevăzută la articolul 101 alineatul (1) din TFUE poate fi declarată inaplicabilă în cazul acordurilor care contribuie la îmbunătățirea producției sau a distribuției de produse ori la promovarea progresului tehnic sau economic, asigurând totodată consumatorilor o parte echitabilă din beneficiile obținute și care: (i) nu impun restrângeri care *nu sunt indispensabile* pentru atingerea acestor obiective și (ii) nu oferă întreprinderilor în cauză posibilitatea de a elimina concurența în ceea ce privește o parte semnificativă a produselor în cauză.
- (80) Conceptul de caracter indispensabil în temeiul articolului 101 alineatul (3) din TFUE este explicat în detaliu în Orientările privind articolul 101 alineatul (3), precum și în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- (81) Având în vedere formularea similară a articolului 210a și a articolului 101 alineatul (3) din TFUE, criteriul privind stabilirea caracterului indispensabil al unei restrângeri în temeiul articolului 101 alineatul (3) din TFUE este un punct de plecare util pentru prezentele orientări privind articolul 210a. Cu toate acestea, astfel cum se va explica în continuare, există anumite diferențe esențiale între cele două articole, motiv pentru care standardul privind caracterul indispensabil diferă în mod inevitabil în ceea ce le privește.
- (82) Orientările privind articolul 101 alineatul (3) din TFUE prevăd un proces în două etape pentru a stabili dacă restrângerile concurenței sunt indispensabile. Prima etapă a procesului de evaluare a îndeplinirii criteriului analizează dacă *acordul* în sine [și anume acordul care intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) din TFUE] este în mod rezonabil necesar pentru a obține creșterile eficienței prevăzute de acord, în timp ce a doua etapă evaluează dacă *restrângerile individuale* ale concurenței care decurg din acord sunt, de asemenea, necesare în mod rezonabil pentru a atinge aceste creșteri ale eficienței.
- (83) Deși evaluarea caracterului indispensabil în temeiul articolului 210a implică și ea un proces în două etape, acesta nu poate fi totuși aplicat în același mod ca și evaluarea în două etape prevăzută la articolul 101 alineatul (3) din TFUE.

Colegiuitorii UE (și anume Parlamentul European și Consiliul UE) au adoptat articolul 210a pentru a crea un cadru care exclude aplicarea articolului 101 alineatul (1) din TFUE²⁴. Având în vedere importanța atingerii anumitor standarde de durabilitate în domeniul agriculturii, colegiuitorii UE au considerat că, pentru ca un acord privind durabilitatea să poată beneficia de excluderea prevăzută la articolul 210a, acesta ar trebui să îndeplinească condiții diferite de cele prevăzute pentru a beneficia de o excepție în temeiul articolului 101 alineatul (3) din TFUE. De exemplu, excluderea prevăzută la articolul 210a nu impune ca părțile la un acord să se asigure că, astfel cum se prevede la articolul 101 alineatul (3) din TFUE, consumatorii primesc o parte echitabilă din beneficiile obținute în urma acordului privind durabilitatea în cauză. Prin urmare, standardul în materie de examinare a evaluării naturii și intensității unei restrângeri a concurenței în temeiul articolului 210a este diferit de cel prevăzut la articolul 101 alineatul (3) din TFUE. Aceasta înseamnă, printre altele, că, în temeiul articolului 210a, restrângerile care ar fi considerate restrângeri grave în sensul articolului 101 alineatul (1) din TFUE (cum ar fi acordurile de fixare a prețurilor sau de reducere a nivelurilor de producție) pot fi considerate „indispensabile” dacă sunt îndeplinite condițiile prezentate mai jos, întrucât este puțin probabil ca astfel de restrângeri să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul 101 alineatul (3) din TFUE.

5.3 Etapa 1 – Caracterul indispensabil al acordului privind durabilitatea

- (84) Prima etapă a procesului de evaluare a îndeplinirii criteriului privind caracterul indispensabil prevăzut la articolul 101 alineatul (3) din TFUE analizează dacă acordul privind durabilitatea ca atare este necesar în mod rezonabil pentru a obține creșteri ale eficienței instituite prin acord. Prin analogie, în temeiul articolului 210a, prima etapă evaluează dacă acordul privind durabilitatea este în mod rezonabil necesar pentru atingerea standardului de durabilitate urmărit. Aceasta înseamnă că atingerea standardului de durabilitate ar trebui să fie „specifică” acordului în cauză. Ceea ce implică în practică acest lucru este explicat în prezenta secțiune consacrată „etapei 1”.
- (85) Ca observație cu caracter general, natura articolului 210a presupune ca un acord privind durabilitatea să conțină una sau mai multe dispoziții. Fiecare acord privind durabilitatea ar conține cel puțin o dispoziție prin care operatorii convin să urmărească aplicarea în mod colectiv a unui standard de durabilitate mai ridicat decât normele obligatorii aplicabile la nivelul UE sau la nivel național. Pe lângă ajungerea la un acord cu privire la standardul de durabilitate, operatorii ar putea fi nevoiți să convină asupra unuia sau mai multor alte aspecte legate de producția sau comercializarea produselor agricole pentru a elabora sau a pune în aplicare în mod eficace standardul de durabilitate. Astfel de dispoziții ar putea face referire la parametrii concurenței, de exemplu, prețul la care este vândut produsul, prețul factorilor de producție necesari pentru fabricarea sa, cantitatea de produs care ar

²⁴ În temeiul articolului 42 din TFUE, dispozițiile capitolului din tratat referitor la normele privind concurența se aplică producției și comercializării produselor agricole numai în măsura stabilită de Parlamentul European și de Consiliul Uniunii Europene.

urma să fie fabricat, modul în care produsul este distribuit sau comercializat, certificarea produsului etc.

- (86) În contextul evaluării caracterului indispensabil al unui acord privind durabilitatea, se impune evaluarea fiecărei dispoziții a acordului în mod individual. De exemplu, în timp ce, pentru un anumit acord privind durabilitatea, dispozițiile privind prețul ar putea fi necesare în mod rezonabil pentru a atinge un anumit standard de durabilitate, este posibil ca dispoziții suplimentare (de exemplu, privind producția) să nu fie necesare în mod rezonabil. Acest lucru se datorează faptului că problema pe care dispoziția privind producția urmărește să o abordeze fie poate fi soluționată în mod eficient de către părți în mod unilateral, mai degrabă decât prin intermediul unei cooperări, fie deoarece dispozițiile care sunt mai puțin restrictive pentru concurență ar aborda, de asemenea, în mod eficace problema examinată.
- (87) Cu toate acestea, operatorii trebuie să analizeze și acordul privind durabilitatea în ansamblu pentru a evalua dacă punerea în aplicare a diferitelor dispoziții în ansamblu respectă standardul de durabilitate în cauză. Acest aspect este discutat mai în detaliu în secțiunile 5.3.1. și 5.3.2.
- (88) În plus, cu cât îmbunătățirea standardului de durabilitate pe care operatorii urmăresc să îl atingă (în comparație cu ceea ce este deja prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională) este mai marginală, cu atât va fi mai puțin probabil ca operatorii să fie nevoiți să coopereze sau ca restrângerile alese să fie mai grave sau de o mai mare intensitate.

Exemplul 1: producătorii de struguri care operează cu marje scăzute și care sunt situați într-o anumită regiune decid în mod colectiv să reducă utilizarea pesticidelor chimice cu 52 %, în timp ce standardul impus prin lege prevede doar o reducere de 50 %. Ei decid să realizeze această reducere prin achiziționarea de pesticide organice în locul celor chimice. Costurile suplimentare pe care producătorii le suportă pentru achiziționarea pesticidelor organice sunt ușor mai ridicate decât costurile pe care le-ar suporta altfel pentru achiziționarea pesticidelor chimice. Pentru a atinge standardul, producătorii convin în mod colectiv asupra unui preț fix pe care îl vor percepe pentru varietățile mai durabile de struguri. Având în vedere că pesticidele organice sunt relativ mai scumpe și că producătorii operează cu marje scăzute și, prin urmare, nu au niciun interes să suporte aceste costuri în mod individual, este probabilă necesitatea cooperării. Cu toate acestea, este puțin probabilă necesitatea acordului colectiv în vederea stabilirii unui preț fix în aval, având în vedere îmbunătățirea marginală pe care aduce-o un astfel de acord în ceea ce privește durabilitatea. Chiar dacă un acord asupra unui preț fix ar asigura o remunerație suficientă pentru producători și ar asigura atingerea standardului, pare să existe o alternativă mai puțin restrictivă. În acest caz, simplul acord de a reduce în mod colectiv utilizarea pesticidelor cu încă 2 % pare a fi cel mai puțin restrictiv mod de a atinge standardul, având în vedere faptul că achiziționarea pesticidelor organice ar antrena costuri suplimentare mici și că toți producătorii din regiune le-ar suporta. Acest fapt ar

împiedica situația în care unii dintre producători nu ar mai fi competitivi din cauza costurilor suplimentare suportate.

Exemplul 2: pentru a ameliora bunăstarea puilor crescuți pentru carne, producătorii convin să efectueze controale anuale ale calității apei consumate de pui. Scopul controalelor este de a evalua nivelul contaminanților din apă, cum ar fi metalele grele și substanțele chimice, și de a limita nivelurile excesive ale unor astfel de contaminanți, în cazul în care acestea sunt constatate. În temeiul acordului, producătorii trebuie să efectueze ei înșiși controalele cu ajutorul unor echipamente accesibile, care trebuie achiziționate o singură dată și a căror utilizare nu necesită expertiză științifică. Nu există niciun standard specific la nivelul UE sau la nivel național care să impună efectuarea unor astfel de controale, în afară de cerința generală ca animalele să primească apă potabilă. Ca urmare a controalelor anuale ale apei, costurile de producție înregistrează o ușoară creștere. Prin urmare, producătorii de păsări de curte convin asupra unor obligații de cumpărare exclusivă a cărnii de pasăre de către cumpărători, pentru a recupera costurile suplimentare asigurându-se că ce produc va fi vândut. Necesitatea cooperării producătorilor de păsări de curte este puțin probabilă, având în vedere că ameliorarea bunăstării animalelor pare a fi marginală. Fiecare producător ar putea atinge efectiv standardul pe cont propriu, deoarece producătorii nu au nevoie de cunoștințele sau expertiza altor producători. În plus, un producător individual ar putea atinge standardul de durabilitate fără a suporta costuri suplimentare semnificative care i-ar crea astfel un dezavantaj în comparație cu alți producători care pun și ei în aplicare standardul. În plus, chiar dacă ar fi considerată necesară cooperarea, este puțin probabil să fie indispensabil pentru producători să convină cu cumpărătorii asupra unor obligații de cumpărare exclusivă, având în vedere costurile relativ scăzute pe care producătorii le-ar suporta pentru testarea calității apei.

- (89) În cele din urmă, caracterul indispensabil al restrângerii trebuie evaluat în contextul real în care funcționează acordul privind durabilitatea, ținând seama de structura pieței, de riscurile economice legate de acordul privind durabilitatea și de măsurile stimulative care pot influența părțile. Cu cât atingerea standardului de durabilitate vizat de acord este mai incertă, cu atât este mai probabil ca o restrângere a concurenței să fie indispensabilă pentru a asigura atingerea standardului.

5.3.1 *Standardul de durabilitate poate fi atins și prin acțiuni individuale?*

- (90) Pentru a evalua dacă un acord privind durabilitatea este necesar în mod rezonabil în vederea atingerii unui standard privind durabilitatea, se impune evaluarea posibilității ca părțile să atingă standardul de durabilitate pe cont propriu, acționând în mod individual, mai degrabă decât prin cooperare. Prin urmare, operatorii trebuie să identifice motivele pentru care trebuie să coopereze și ceea ce i-ar împiedica să atingă standardul pe cont propriu. În contextul realizării acestei evaluări, ei trebuie să țină seama de condițiile de piață și de realitățile comerciale cu care se confruntă, care sunt relevante pentru atingerea standardului de durabilitate în cauză. În cazurile în care un standard de durabilitate ar putea fi

atins prin acțiuni individuale, însă operatorii l-ar putea atinge mai rapid și cu mai puține costuri și eforturi prin cooperare, cooperarea poate fi necesară în mod rezonabil pentru atingerea standardului, deși operatorii ar trebui în continuare să se asigure că orice restrângere a concurenței prevăzută în acord este, de asemenea, indispensabilă, astfel cum se explică în secțiunea 5.4.2.

- (91) De exemplu, în cazul în care producătorii de produse agricole nu pot atinge un standard de durabilitate din cauza lipsei de experiență sau de cunoștințe necesare într-un anumit domeniu, atunci cooperarea cu alți operatori de la diferite niveluri ale lanțului de aprovizionare agroalimentar care dețin o astfel de experiență sau cunoștințe ar putea fi indispensabilă. Cu toate acestea, în cazul în care producătorii de produse agricole ar putea obține cu ușurință astfel de cunoștințe pe cont propriu, fără investiții semnificative în materie de timp sau de bani, este puțin probabil ca aceștia să fie nevoiți să coopereze pentru a atinge standardul.
- (92) În mod similar, în cazul în care producătorii de produse agricole nu au niciun stimulent să achite costurile necesare ori să realizeze investițiile în infrastructură necesare pentru atingerea standardului de durabilitate, deoarece nu ar fi în măsură să recupereze aceste costuri sau aceste investiții sau nu pot suporta singuri costurile sau investițiile respective, atunci cooperarea cu alți operatori de la diferite niveluri ale lanțului de aprovizionare agroalimentar care sunt dispuși să cofinanțeze atingerea standardului de durabilitate ar putea fi indispensabilă pentru atingerea standardului de durabilitate. În schimb, în cazul în care atingerea standardului de durabilitate necesită o investiție a cărei valoare nu contribuie în mod semnificativ la investițiile sezoniere sau anuale pe care producătorii le-ar realiza în caz contrar pentru producția lor convențională, atunci cooperarea dintre producători ar putea să nu fie indispensabilă.
- (93) În plus, dacă fabricarea sau comercializarea unui produs într-un mod mai durabil este profitabilă numai dacă mai multe produse sunt fabricate sau comercializate în mod durabil, atunci un acord între operatori conform căruia toți operatorii vor fabrica sau comercializa produsul respectiv în mod durabil ar putea fi considerat indispensabil. Un exemplu ar fi utilizarea de sigle/etichete pentru a identifica produsele care îndeplinesc anumite cerințe de durabilitate, câștigând mai multă încredere din partea consumatorilor, sau utilizarea unei platforme care să permită producătorilor să partajeze echipamente inovatoare și costurile de achiziționare/întreținere a acestor echipamente, pentru a produce într-un mod mai durabil. În primul caz, cu cât sunt mai multe persoane care produc în mod durabil și utilizează sigla corespunzătoare, cu atât este mai probabil ca vânzătorii cu amănuntul și consumatorii să perceapă sigla respectivă ca fiind de încredere, ceea ce, la rândul său, sporește rentabilitatea economică potențială a producătorilor care vând produsele ce poartă sigla respectivă. În al doilea caz, cu cât producătorii sunt de acord să utilizeze platforma și să își pună echipamentele la dispoziția celorlalți, cu atât participarea la platformă este mai avantajoasă pentru fiecare producător individual.
- (94) Pot exista situații în care operatorii trebuie să coopereze deoarece, în caz contrar, ar exista riscul ca, în lipsa cooperării, fiecare operator să consacre un volum

semnificativ de resurse și timp pentru a dezvolta metode de producție diferite în vederea atingerii standardului de durabilitate.

- (95) În schimb, pot exista situații în care dezvoltarea în comun a unei metode de producție nu generează creșteri ale eficienței și în care dezvoltarea în mod individual a unei metode de producție de către un producător în mod independent creează o valoare adăugată mai mare prin atingerea mai rapidă a standardului ca urmare a concurenței cu alți operatori. De asemenea, pot exista situații în care cooperarea nu ar permite operatorilor să atingă standardul de durabilitate cu investiții semnificativ mai mici în timpul sau resursele necesare în comparație cu situația în care ar încerca să atingă standardul în mod individual. În astfel de situații, cooperarea ar putea să nu fie considerată indispensabilă.
- (96) De asemenea, pot exista situații în care operatorii trebuie să coopereze pentru a aborda în mod eficient lipsa de informații la nivelul consumatorilor cu privire la calitățile în materie de durabilitate ale produselor pe care le achiziționează. Este posibil ca acțiunile individuale să nu fie în măsură să atragă în mod eficient atenția consumatorilor asupra problemei și să îi convingă să achiziționeze produse mai durabile. Cu toate acestea, acțiunea individuală poate fi suficientă în cazurile în care există o cerere neexploată a consumatorilor pentru un produs mai durabil, dar existența unor beneficii în materie de durabilitate nu este prezentată suficient de clar în cadrul produselor fabricate de producătorii individuali, iar furnizarea unor astfel de informații poate fi realizată cu ușurință de către fiecare producător care acționează în mod independent.
- (97) În cazul în care un operator care acționează în mod individual ar suferi din cauza dezavantajului primului venit dacă ar adopta o metodă pentru a atinge standardul de durabilitate, cooperarea poate fi necesară pentru a-i împiedica pe concurenți să profite în mod parazitar de investiția primului venit, deoarece, în caz contrar, concurenții ar putea pur și simplu să pună în aplicare metoda dezvoltată de primul venit fără a suporta vreun cost. Cu toate acestea, dacă primul venit ar putea preveni parazitismul prin utilizarea drepturilor de proprietate intelectuală care ar împiedica concurenții să utilizeze această metodă fără a participa la costurile suportate de primul venit, ar putea fi inutilă cooperarea operatorilor în vederea atingerii standardului.
- (98) Un operator care acționează în mod individual ar putea, de asemenea, să sufere de dezavantajul primului venit dacă dorește să producă un produs mai durabil, al cărui preț este semnificativ mai mare decât cel al produsului alternativ nedurabil. Într-un astfel de caz, operatorul ar putea întâmpina dificultăți în comercializarea produsului mai durabil în condițiile în care clienții săi care acționează în aval ar putea să nu aibă niciun stimul să ofere produsul cu preț mai ridicat consumatorilor finali, deoarece respectivii consumatori ar putea cumpăra în continuare produsul alternativ mai ieftin. Aceasta ar face improbabilă intrarea pe piață a produsului durabil. Într-un astfel de caz, cooperarea dintre operatori ar putea fi necesară pentru a se asigura că cel puțin unii dintre consumatori cumpără produsul mai durabil, atingându-se astfel standardul.

- (99) Pe lângă identificarea motivului pentru care ar trebui să coopereze, operatorii trebuie să țină seama de faptul că, în cazul în care acordul privind durabilitatea se referă la un standard de durabilitate pentru atingerea căruia ar primi în mod individual o remunerație sau subvenții din partea unei autorități publice, caracterul indispensabil al cooperării pentru a atinge standardul în cauză se impune a fi evaluat cu atenție. Dacă, pe de o parte, remunerația sau subvenția în cauză este suficientă pentru ca operatorii să suporte singuri cheltuielile necesare atingerii standardului de durabilitate, este posibil ca aceștia să nu fie nevoiți să coopereze pentru a atinge standardul respectiv. Pe de altă parte, în cazul în care remunerația sau subvenția acoperă doar o parte din costurile care ar trebui suportate pentru atingerea standardului de durabilitate, operatorii ar putea fi nevoiți să coopereze pentru a acoperi celelalte costuri.
- (100) În unele situații, consumatorii pot acorda o valoare sporită produselor care au un caracter mai durabil și pot fi dispuși să plătească un preț mai mare pentru aceste produse decât pentru produse alternative mai puțin durabile. În astfel de cazuri, cooperarea dintre operatori în vederea atingerii standardului de durabilitate poate fi inutilă, deoarece operatorii pot finanța investițiile necesare producerii sau comercializării de produse mai durabile prin perceperea unor prețuri mai mari pentru consumatori.

5.3.2 *Caracterul indispensabil al dispoziției (dispozițiilor) din acordul privind durabilitatea*

- (101) După ce au verificat că standardul de durabilitate nu poate fi atins de către părți dacă ar acționa în mod individual, părțile la un acord privind durabilitatea vor trebui să analizeze dacă diferitele dispoziții ale acordului, de exemplu cele referitoare la preț, producție, inovare, distribuție etc., restrâng concurența și, în caz afirmativ, dacă sunt indispensabile pentru atingerea standardului de durabilitate. În această primă etapă a examinării îndeplinirii criteriului referitor la caracterul indispensabil prevăzut la articolul 210a, operatorii trebuie să compare tipurile de dispoziții asupra cărora convin (de exemplu, prețul în raport cu certificarea). Evaluarea caracterului indispensabil al restrângerilor concurenței care rezultă dintr-o dispoziție (de exemplu, fixarea prețurilor în raport cu majorarea prețurilor) se efectuează în a doua etapă a procesului de evaluare a îndeplinirii criteriului prevăzut la articolul 210a.
- (102) În practică, pentru a înțelege dacă o anumită dispoziție este indispensabilă în vederea atingerii unui standard de durabilitate, părțile la un acord privind durabilitatea trebuie să identifice aspectele care le împiedică să atingă un astfel de standard. Pentru fiecare astfel de problemă, operatorii trebuie să evalueze care ar fi dispoziția adecvată pentru a o soluționa și a atinge astfel standardul de durabilitate în cauză. Se pot întâlni situații în care există alte dispoziții ce ar putea fi adecvate pentru a aborda problema în cauză și a asigura atingerea standardului. În cazul în care se pune problema alegerii între două sau mai multe astfel de dispoziții, dispoziția indispensabilă va fi cea care restrânge cel mai puțin concurența. Pot exista, de asemenea, situații în care două sau mai multe dispoziții adecvate sunt la fel de restrictive și/sau în care stabilirea dispoziției care are caracterul cel mai puțin restrictiv poate fi extrem de complexă, caz în care

operatorii au libertatea de a alege dispoziția pe care o vor utiliza, sub rezerva respectării celorlalte elemente ale evaluării îndeplinirii criteriului privind caracterul indispensabil de la secțiunea 5.4.

(103) De exemplu, operatorii se pot confrunta cu următoarele probleme:

- (a) în cazul în care problema se referă la lipsa de încredere a consumatorilor în standardul de durabilitate, anumite dispoziții pot fi adecvate pentru a aborda problema, în funcție de circumstanțele individuale ale cazului. Aceasta poate include o dispoziție care impune utilizarea unui sistem de certificare independent și crearea unei sigle/etichete și/sau o dispoziție privind promovarea și comercializarea în comun a produselor. În schimb, o dispoziție referitoare la prețul plătit producătorilor sau la volumele de producție puse la dispoziția clienților din aval ar fi cel mai probabil inadecvată, deoarece nu ar spori încrederea consumatorilor în standardul de durabilitate.

În cazul în care cele două dispoziții potențial adecvate identificate mai sus sunt singurele opțiuni convenabile care abordează problema încrederii consumatorilor, dispoziția privind utilizarea unui sistem de certificare independent și crearea unei sigle/etichete este probabil cea care restrânge concurența cel mai puțin și, prin urmare, este indispensabilă;

- (b) în cazul în care problema se referă la lipsa de cunoștințe și de experiență cu privire la metode de producție mai durabile, anumite dispoziții pot fi adecvate pentru a aborda problema, în funcție de circumstanțele individuale ale cazului. Acestea ar putea include o dispoziție referitoare la schimbul de informații privind metodele de producție (de exemplu, utilizarea anumitor factori de producție sau echipamente etc.), o dispoziție referitoare la punerea în comun a anumitor activități, infrastructuri, echipamente etc. sau o dispoziție referitoare la desfășurarea unor activități de cercetare și dezvoltare comune. În schimb, o dispoziție referitoare la volumul produselor care pot fi produse sau la distribuția sau promovarea produselor ar fi puțin probabil să abordeze problema în cauză într-un mod adecvat, întrucât nu ar îmbunătăți cunoștințele sau experiența operatorilor care doresc să producă într-un mod mai durabil.

În cazul în care cele trei dispoziții potențial adecvate identificate mai sus sunt singurele disponibile pentru a aborda problema lipsei de cunoștințe și de experiență în producție, dispoziția privind cercetarea și dezvoltarea în comun este probabil cea care restrânge concurența cel mai puțin și, prin urmare, este indispensabilă. În cazul în care dispozițiile privind schimbul de informații referitoare la metodele de producție și punerea în comun a activităților sunt singurele două dispoziții potențial adecvate, se impune efectuarea unei evaluări detaliate a circumstanțelor cazului. În lipsa unor astfel de informații, nu este posibil să se identifice dispoziția cea mai puțin restrictivă;

- (c) în cazul în care problema se referă la incertitudinile legate de comercializarea produsului (incertitudini cu privire la volumele care pot fi vândute), anumite dispoziții pot fi adecvate pentru abordarea problemei, în funcție de circumstanțele individuale ale cazului. Printre acestea se numără o dispoziție referitoare la angajamente de achiziție de către anumiți clienți (de exemplu,

achiziționarea unei cantități minime de produse pe an) și/sau o dispoziție care stabilește acorduri specifice de distribuție între producători sau între producători și clienții lor (alocarea clienților, exclusivitatea aprovizionării sau a achizițiilor). În schimb, este puțin probabil ca o dispoziție referitoare la prețul la care produsele pot fi revândute în aval sau o dispoziție de încetare a producției de produse nedurabile alternative să fie adecvată, deoarece acestea abordează alte probleme decât incertitudinile în ceea ce privește volumele de comercializare.

În cazul în care cele două dispoziții potențial adecvate identificate mai sus (angajamentele de achiziție și acordurile de distribuție) sunt singurele care abordează problema incertitudinilor în ceea ce privește volumele de comercializare, se impune efectuarea unei evaluări detaliate a circumstanțelor cazului. În lipsa unor astfel de informații, nu este posibil să se stabilească dispoziția cea mai puțin restrictivă;

- (d) în cazul în care problema se referă la acoperirea costurilor suplimentare generate de respectarea standardului, anumite dispoziții pot fi adecvate pentru abordarea problemei, în funcție de circumstanțele individuale ale cazului. Acestea ar putea include dispoziții referitoare la anumite plăți sau angajamente de preț ale cumpărătorilor sau la angajamente de achiziționare a unui volum minim de produse. În schimb, o dispoziție care interzice dezvoltarea altor produse durabile sau nedurabile ar fi cel mai probabil inadecvată, deoarece nu ar reduce în mod direct costurile de producție în conformitate cu standardul de durabilitate în cauză.

În cazul în care cele două dispoziții potențial adecvate identificate mai sus (plăți/angajamente de preț ale cumpărătorilor și angajamente de a achiziționa un volum minim de produse) sunt singurele care abordează problema acoperirii costurilor suplimentare generate de respectarea standardului de durabilitate, se impune efectuarea unei evaluări detaliate a circumstanțelor cazului. În lipsa unor astfel de informații, nu este posibil să se stabilească dispoziția cea mai puțin restrictivă;

- (e) în cazul în care problema se referă la lipsa de cunoștințe la nivelul consumatorilor în ceea ce privește valoarea adăugată pe care ar aduce-o producția sau vânzarea produsului într-un mod mai durabil, o dispoziție referitoare la promovarea în comun a produsului de către producători sau de către clienții din aval poate fi adecvată pentru abordarea acestei probleme. În schimb, o dispoziție referitoare la alocarea clientelei sau a piețelor ar fi cel mai probabil inadecvată, întrucât nu ar avea efecte pozitive asupra cunoștințelor consumatorului cu privire la valoarea adăugată a producției sau a vânzării într-un mod mai durabil.

În această situație, în cazul în care există o singură dispoziție (promovare în comun) adecvată pentru abordarea problemei, aceasta este considerată, de asemenea, ca fiind dispoziția cea mai puțin restrictivă și, prin urmare, indispensabilă;

- (f) în cazul în care problema se referă la un dezavantaj al primului venit (în ceea ce privește concurența cu produse alternative mai puțin durabile, care sunt mai puțin costisitoare), anumite dispoziții pot fi adecvate pentru abordarea

problemei, în funcție de circumstanțele individuale ale cazului. Printre acestea se numără o dispoziție referitoare la promovarea în comun a produsului mai durabil, o dispoziție referitoare la un angajament al comercianților cu amănuntul de a achiziționa o anumită parte din necesarul lor de la producătorii produsului mai durabil (ca procent din totalul produselor substituibile) sau o dispoziție referitoare la angajamentul unui anumit număr de comercianți cu amănuntul de a-și achiziționa necesarul exclusiv de la producătorii produsului mai durabil. În schimb, o dispoziție privind schimbul de informații referitoare la producția de către producători este cel mai probabil inadecvată, deoarece nu abordează problema legată de substituire în contextul vânzărilor de produse.

În cazul în care cele trei dispoziții identificate mai sus (privind promovarea în comun, achizițiile minime și achizițiile exclusive) sunt singurele adecvate pentru a aborda problema dezavantajului primului venit în ceea ce privește concurența cu produse alternative mai puțin durabile și mai puțin costisitoare, dispoziția care este probabil cea mai puțin restrictivă (și, prin urmare, indispensabilă) este cea referitoare la promovarea în comun a produsului mai durabil. În cazul în care dispozițiile privind achizițiile minime efectuate de comercianții cu amănuntul și privind achizițiile exclusive efectuate de comercianții cu amănuntul sunt singurele opțiuni adecvate, cea privind achizițiile minime este probabil cea mai puțin restrictivă și, prin urmare, indispensabilă.

- (104) În contextul realizării evaluării de mai sus, operatorii trebuie să ia în considerare alternative realiste și nu pur ipotetice la dispozițiile care ar putea atinge standardul de durabilitate.
- (105) În cazul în care operatorii aleg una dintre dispozițiile alternative, și anume o dispoziție care: (i) nu este adecvată pentru abordarea unei anumite probleme care îi împiedică să atingă standardul de durabilitate în cauză și/sau (ii) nu are caracterul cel mai puțin restrictiv în comparație cu celelalte, dispoziția specifică pe care o aleg ar fi considerată incompatibilă cu articolul 210a și, prin urmare, nu ar intra sub incidența excluderii. În cazul în care acordul privind durabilitatea conține și alte dispoziții care abordează alte aspecte care îi împiedică pe operatori să atingă standardul de durabilitate, aceste dispoziții pot fi totuși indispensabile și, prin urmare, pot beneficia de excluderea prevăzută la articolul 210a în cazul în care, ca atare, fără a recurge la dispoziția care ar fi invalidată, ating standardul de durabilitate în cauză.
- (106) În cele din urmă, operatorii trebuie să țină seama de faptul că dispozițiile care restricționează libera circulație a mărfurilor sau a serviciilor și care, prin urmare, împart piața internă a UE, nu sunt considerate, în principiu, indispensabile în temeiul articolului 210a.

5.4 Etapa 2 – Caracterul indispensabil al restrângerilor concurenței

- (107) În cazul în care încheierea unui acord privind durabilitatea este necesară în mod rezonabil pentru atingerea standardului de durabilitate în cauză, trebuie să se stabilească dacă fiecare restrângere a concurenței impusă de acord este indispensabilă pentru atingerea standardului de durabilitate.

- (108) În sensul articolului 210a, o restrângere a concurenței este indispensabilă pentru atingerea unui standard de durabilitate dacă restrângerea este necesară în mod rezonabil pentru atingerea standardului de durabilitate în cauză. La rândul său, aceasta depinde atât de natura restrângerii concurenței, cât și de intensitatea sa.

5.4.1 *Natura restrângerii*

- (109) Conceptul de natură a restrângerii se referă la parametrul concurenței care este restrâns de dispoziția (dispozițiile) acordului privind durabilitatea (cum ar fi prețul, producția, calitatea, diversitatea sau inovarea). În etapa 1, analiza s-a axat pe măsura în care tipul dispoziției era adecvat pentru a aborda obstacolul în calea atingerii standardului de durabilitate și pe existența unor dispoziții alternative care să abordeze în mod adecvat problema într-un mod mai puțin restrictiv. În schimb, în etapa 2, analiza se concentrează pe măsura în care restrângerea concurenței cuprinsă în fiecare dispoziție a acordului privind durabilitatea are caracterul cel mai puțin restrictiv, atingând în același timp standardul în cauză.
- (110) Determinarea „naturii” unei restrângeri necesită luarea în considerare a următoarelor: (i) modul în care un anumit parametru al concurenței este limitat printr-o dispoziție individuală și (ii) existența unei alternative realiste mai puțin restrictive. O astfel de alternativă realistă ar trebui să fie în măsură să atingă standardul de durabilitate dorit, cu un efect negativ mai redus asupra concurenței. Părțile la un acord privind durabilitatea trebuie să aleagă restrângerea care are cel mai mic efect negativ asupra concurenței, atingând în același timp standardul de durabilitate.
- (111) În cazul în care o dispoziție se referă la prețuri, evaluarea naturii restrângerii poate impune operatorilor să aleagă dacă să convină asupra unei restrângeri sub forma stabilirii prețurilor, a prețului minim, a majorării de preț sau a unei alte restrângeri privind stabilirea prețurilor. De exemplu, în cazul în care respectarea standardului de durabilitate ar impune operatorilor costuri care sunt ușor de separat de celelalte costuri pe care le-ar suporta în mod normal, o majorare de preț poate fi o restrângere adecvată. Acest lucru se datorează faptului că o majorare de preț ar reflecta costurile suportate de operatori ca urmare a respectării standardului de durabilitate, fără a afecta celelalte costuri pe care le-ar suporta în mod independent de standard.
- (112) Un exemplu în acest sens ar fi o dispoziție care impune plata unei anumite sume pentru a compensa crescătorii de pui pentru utilizarea hranei ecologice mai degrabă decât a hranei convenționale. O alternativă la această dispoziție ar putea fi stabilirea prețului la care operatorii din sectorul prelucrării pot cumpăra puii la un nivel care să îi compenseze pe producători pentru costurile suplimentare generate de utilizarea hranei ecologice pentru animale. În acest caz, stabilirea prețului la care operatorii din sectorul prelucrării pot cumpăra pui ar fi probabil mai restrictivă decât acceptarea unei plăți suplimentare care să fie separată de prețul de cumpărare, deoarece această din urmă restrângere afectează doar o componentă a prețului total plătit pentru carnea de pasăre, permițând astfel menținerea concurenței în ceea ce privește celelalte componente care determină prețul total al puilor (de exemplu, infrastructură, gestionarea terenurilor, furnizarea de apă, electricitate etc.). În schimb, dacă atingerea standardului de durabilitate ar impune costuri suplimentare pe parcursul întregului proces de

producție, stabilirea prețului la care producătorii pot cumpăra pui poate fi necesară în mod rezonabil. De exemplu, acest lucru ar putea fi valabil în cazul în care standardul de durabilitate se referă la cerințe generale mai ridicate în materie de bunăstare a animalelor pentru pui, care includ furnizarea de alimente mai durabile, mai mult spațiu în cuști, mai mult timp petrecut în exterior etc.

- (113) În cazul unei dispoziții referitoare la câte din cerințele pe care le pretind cumpărătorii de la producătorii care sunt parte la acordul privind durabilitatea sunt îndeplinite, evaluarea naturii restrângerii poate impune operatorilor să aleagă dacă să convină asupra unor cerințe de achiziționare a unor volume minime în loc să convină să achiziționeze o parte fixă din volume sau să convină asupra unei alte obligații de achiziție. În cazul în care producătorii trebuie să aibă certitudinea că pot vinde o cantitate suficientă din produsele lor pentru a-și putea acoperi costurile, dar nu cunosc volumul exact necesar, acordul privind volumele minime ar putea fi dispoziția cea mai puțin restrictivă pentru a atinge standardul de durabilitate. De exemplu, dacă un standard de durabilitate vizează reducerea rezistenței la antimicrobiene prin interzicerea utilizării antimicrobienelelor și prin utilizarea, în schimb, a unor soluții alternative (de exemplu, vaccinuri, probiotice, prebiotice etc.) în domeniul creșterii rațelor, producătorii ar putea fi nevoiți să se asigure că sunt în măsură să vândă o cantitate minimă de carne de rață pe an pentru a acoperi costurile suplimentare care rezultă din utilizarea soluțiilor alternative la antimicrobiene. Cu toate acestea, în cazul în care cantitatea de carne care poate fi prelucrată este limitată, atunci o cifră exactă sau maximă poate fi necesară în mod rezonabil pentru a se asigura faptul că toată carnea de rață produsă este prelucrată în mod eficient.

5.4.2 *Intensitatea restrângerii*

- (114) Determinarea intensității unei restrângeri implică o evaluare a nivelului cantitativ al restrângerii (în ceea ce privește prețul, producția și, eventual, calitatea, diversitatea și inovarea), precum și a duratei restrângerii.

5.4.2.1 Nivelul cantitativ al restrângerii

- (115) Noțiunea de nivel cantitativ al restrângerii se referă la măsura în care restrângerea în cauză poate afecta parametrii relevanți ai concurenței. Nivelul cantitativ al unei restrângerii va fi indispensabil dacă ajungerea la un acord cu privire la un nivel mai scăzut al restrângerii ar reduce probabilitatea ca părțile să atingă standardul de durabilitate.
- (116) În cazul în care restrângerea în cauză ar conduce, în mod direct sau indirect, la o creștere sau la o scădere coordonată a prețurilor, analiza ar trebui să se concentreze asupra nivelului de creștere sau de scădere a prețurilor care ar fi necesar în mod rezonabil pentru ca operatorii să poată atinge standardul de durabilitate în cauză. Această analiză ar trebui să includă o serie de factori diferiți, cum ar fi: (i) costurile de investiție și alte costuri pe care operatorii le vor suporta prin participarea la acord, probabilitatea ca aceștia să recupereze aceste costuri; (ii) nivelul de certitudine că acordul privind durabilitatea va avea succes comercial; (iii) precum și randamentul probabil al investițiilor în raport cu alte alternative în materie de investiții. Având în vedere că analiza va depinde de o serie de factori incerti, nu se poate aștepta ca operatorii să calculeze nivelul exact

al prețului care le-ar permite să atingă standardul de durabilitate. Prin urmare, în cazul în care există îndoieli cu privire la două estimări, se poate lua în considerare un randament al investiției suficient de ridicat pentru a stimula operatorii să atingă standardul. Cu toate acestea, în cazul în care rezultatul final al calculării prețului în temeiul acordului nu este proporțional în mod rezonabil cu costurile și riscurile asociate punerii în aplicare a acordului, este puțin probabil ca restrângerea să îndeplinească această etapă a analizei caracterului indispensabil.

Exemplu: comercianții cu amănuntul consideră că există cerere de căpșune fără pesticide, dar, în același timp, consumatorii nu sunt dispuși să plătească mai mult pentru acestea decât pentru căpșunele cultivate cu metode convenționale. Producătorii dintr-o regiune continuă să utilizeze pesticide deoarece producția de căpșune fără pesticide ar necesita investiții suplimentare în echipamente și ar genera costuri suplimentare cu forța de muncă. În plus, chiar dacă producătorii suportă aceste costuri suplimentare, există riscul ca o proporție mai mare din căpșunele pe care le produc să prezinte stricăciuni, caz în care consumatorii vor refuza să le cumpere. Un grup de producători și de comercianți cu amănuntul elaborează o inițiativă în cadrul căreia comercianții cu amănuntul acceptă să plătească fermierilor participanți o sumă suplimentară de 0,70 EUR pe kilogram de căpșune fără pesticide. Plata suplimentară se bazează pe un studiu ale cărui constatări sunt următoarele: (1) costurile suplimentare cu forța de muncă pentru producția de căpșune fără pesticide au fost în medie de 0,30-0,50 EUR pe kilogram; (2) producătorii și-au putut recupera investițiile în echipamente în termen de cinci ani, cu o suprată de 0,10 EUR pe kilogram; (3) este probabil că 10-20 % din recoltă va avea pete de stricăciune și (4) producătorii ar putea obține un randament echivalent al investiției de 0,60 EUR pe kilogram prin trecerea la un amestec diferit de pesticide, fără riscul sporit de a prezenta stricăciuni. Deși plata suplimentară de 0,70 EUR pe kilogram este mai mare decât prețul de 0,40-0,60 EUR pe kilogram care ar fi necesar pentru a recupera costurile sporite cu forța de muncă și investițiile, este probabil ca suma să fie necesară în mod rezonabil, ținând seama de riscul de pierderi cauzate de faptul că unele fructe vor prezenta pete de stricăciune și de faptul că producătorii ar putea obține un randament mai sigur la prețul de 0,60 EUR pe kilogram. Cu toate acestea, în cazul în care plata suplimentară ar fi de 1,00 EUR pe kilogram în loc de 0,70 EUR pe kilogram, suma ar fi mai mare decât este necesar în mod rezonabil pentru a asigura stimulentele necesare pentru ca producătorii să investească în atingerea standardului de durabilitate.

5.4.2.2 Durata restrângerii

- (117) În contextul evaluării duratei restrângerii, și anume numărul de luni sau de ani în care restrângerea ar fi în vigoare, întrebarea relevantă este dacă o durată mai scurtă a restrângerii ar face mai puțin probabilă atingerea standardului de durabilitate. Pe de o parte, în cazul în care costurile de punere în aplicare a standardului de durabilitate apar pe întreaga durată a punerii în aplicare, ar putea fi necesară aplicarea restrângerii pe întreaga durată a acordului privind durabilitatea. Acest lucru poate fi valabil în cazul în care fabricarea unui produs mai durabil necesită achiziționarea unui factor de producție mai costisitor pe care cumpărătorii produsului ar trebui să îl finanțeze în mod continuu pe toată durata existenței

acordului privind durabilitatea. Pe de altă parte, în cazul în care investiția necesară atingerii unui standard de durabilitate este unică, restrângerea poate fi necesară numai pentru perioada necesară asigurării rentabilității acestei investiții.

Exemplu: comercianții cu amănuntul sunt de acord să plătească cultivatorilor de pepeni verzi un preț majorat pentru ca aceștia să achiziționeze echipamente inovatoare de irigații. Acest preț majorat trebuie plătit timp de un an, deoarece cultivatorii nu dispun de suma necesară în avans. După un an, cultivatorii vor fi reușit să recupereze costurile suportate pentru achiziționarea echipamentelor și vor începe să facă economii de apă grație utilizării echipamentelor respective. Prin urmare, plata în continuare a prețului majorat după expirarea perioadei de un an nu ar fi indispensabilă din punctul de vedere al duratei.

5.4.2.3 Lipsa obligației de a evalua acoperirea pe piață a restrângerii

- (118) În contextul elaborării articolului 210a, colegiitorii au urmărit să asigure o adoptare cât mai largă a standardelor de durabilitate de către operatori. Pentru a-i stimula pe operatori să atingă standarde mai ridicate decât cele impuse de dreptul Uniunii sau de legislația națională, aceștia au creat un echilibru specific între: (i) condițiile *ex ante* pentru stabilirea caracterului indispensabil și (ii) posibilitatea unei intervenții *ex post*. Acest fapt stimulează adoptarea pe scară largă a standardelor de durabilitate fără riscul intervenției autorităților din domeniul concurenței, cu excepția cazului în care se înregistrează un anumit grad ridicat de efecte negative pe piață.
- (119) Prin urmare, spre deosebire de articolul 101 alineatul (3) din TFUE, în temeiul articolului 210a nu este necesară analiza acoperirii pe piață a unei restrângeri a concurenței pentru a stabili caracterul indispensabil sau nu al restrângerii. În schimb, acoperirea pe piață poate conduce la o intervenție *ex post* a autorităților din domeniul concurenței în cazurile în care aceasta conduce la un grad ridicat de efecte negative pe piață, astfel cum se menționează în secțiunea 8.

5.5 Exemple de aplicare a criteriului caracterului indispensabil

Exemplul 1: o anumită tehnică de cultivare a orezului utilizează mai puțină apă decât tehnicile tradiționale de cultivare a orezului; nu utilizează îngrășăminte artificiale și nu conține pesticide. Utilizarea acestei tehnici contribuie la utilizarea durabilă și la protejarea peisajelor, a apei și a solului, precum și la reducerea utilizării pesticidelor. Cu toate acestea, tehnica necesită investiții suplimentare în materie de resurse financiare și timp din partea producătorilor de orez și este profitabilă numai dacă este realizată la scară medie spre mare. Tehnica este adoptată de trei cooperative care au ca obiect de activitate cultivarea orezului și care convin cu un comerciant cu amănuntul să producă orez în conformitate cu criteriul („orez durabil”). Comerciantul cu amănuntul acceptă să achiziționeze o anumită cantitate de orez durabil – 100 de tone pe an timp de 3 ani (*restrângere legată de producție*).

Cele trei cooperative au calculat că ar trebui să producă cel puțin 95 de tone de orez pe an timp de 3 ani pentru ca investițiile lor să ajungă la economiile de scară

necesare pentru a atinge standardul de durabilitate și pentru a obține un randament rezonabil al investiției. În scopul de a încuraja consumatorii să cumpere orezul durabil, cele trei cooperative și comerciantul cu amănuntul sunt de acord că prețul de revânzare al comerciantului cu amănuntul nu va depăși cu mai mult de 15 % prețul mediu pe care comerciantul cu amănuntul îl percepe pentru orezul convențional. Cu toate acestea, având în vedere costul factorilor de producție și al forței de muncă, orezul durabil ar urma să fie vândut la un preț cu 30 % mai mare (*restrângere legată de preț*).

Majoritatea celorlalți cumpărători de pe piață (comercianți cu amănuntul, producători, angroșiști etc.) sunt interesați în principal să cumpere orez convențional, vândut la un preț mai mic. Consumatorii sunt interesați să cumpere orez mai durabil, dar nu au cunoștință de măsura în care producția de orez convențional implică utilizarea îngrășămintelor și a pesticidelor și de cantitatea de apă consumată în acest scop.

Etapa 1:

Standardul de durabilitate poate fi atins și prin acțiuni individuale?

Cooperativele având ca obiect de activitate cultivarea orezului nu ar fi în măsură să finanțeze în mod individual producția de orez durabil, deoarece nu ar avea nicio certitudine că ar putea comercializa orezul, având în vedere că majoritatea cumpărătorilor sunt interesați să achiziționeze orez convențional, care este vândut la un preț mai mic. Prin urmare, cele trei cooperative nu pot adopta efectiv standardul în mod individual. În acest caz, este probabil ca un acord încheiat cu un comerciant cu amănuntul prin care comerciantul cu amănuntul ar achiziționa anual minimum 100 de tone de orez durabil să aibă caracter indispensabil.

Trebuie efectuată o evaluare separată a acordului, astfel încât să se verifice dacă prețul de revânzare practicat de comerciantul cu amănuntul pentru orezul durabil nu este cu mai mult de 15 % mai mare decât prețul mediu al orezului obișnuit. Orezul durabil ar fi vândut la un preț cu 30 % mai mare decât cel al orezului convențional și există riscul achiziționării unei cantități insuficiente de orez de către consumatori. Prin urmare, este probabil ca un acord de promovare a orezului durabil să aibă caracter indispensabil, având în vedere că, în caz contrar, comerciantul cu amănuntul nu ar putea cumpăra în continuare de la cele trei cooperative. În mod individual, fiecare dintre cele trei cooperative și comerciantul cu amănuntul nu pot promova orezul, deoarece au nevoie de asistență reciprocă în acest sens, având în vedere că producția și vânzarea orezului durabil sunt interconectate.

Caracterul indispensabil al dispoziției din acordul privind durabilitatea

Este probabil ca acordul de achiziționare a unei anumite cantități de orez durabil pe an să fie indispensabil, deoarece există un singur comerciant cu amănuntul care participă la acordul privind durabilitatea, iar producția de orez durabil presupune costuri suplimentare. Un alt tip de dispoziție ar putea viza simpla promovare a orezului durabil de către comerciantul cu amănuntul, fără să existe și un angajament de cumpărare. Totuși, acest fapt nu ar oferi suficientă certitudine

pentru cele trei cooperative, deoarece orezul convențional este cu 30 % mai ieftin, iar consumatorii nu cunosc, în general, ce implică producția de orez convențional.

În cazul acordului privind perceperea unui preț de revânzare pentru orezul durabil care nu depășește cu mai mult de 15 % prețul orezului convențional, există o modalitate mai puțin restrictivă de a promova achiziționarea orezului durabil. Întrucât problema este lipsa de informare a consumatorilor cu privire la beneficiile orezului durabil, cele trei cooperative și comerciantul cu amănuntul ar putea încheia un acord de certificare, de exemplu prin intermediul serviciilor unei părți terțe pentru a elabora o etichetă pentru orezul durabil. Partea terță ar evalua conformitatea orezului cu metodele de producție durabile și ar certifica conformitatea acestuia. De asemenea, ar putea informa consumatorii cu privire la impactul producției de orez convențional asupra mediului. Prin urmare, comerciantul cu amănuntul ar putea stabili prețul de revânzare al orezului durabil, în timp ce utilizarea etichetei ar putea satisface în mod eficient cererea de orez durabil a consumatorilor.

Etapa 2: Caracterul indispensabil al naturii și al intensității restrângerii

Atunci când se evaluează natura unui angajament de a achiziționa 100 de tone de orez durabil pe an, o alternativă ar putea fi angajamentul comerciantului cu amănuntul de a cumpăra tot orezul durabil necesar pentru revânzare de la cele trei cooperative. Totuși, acesta nu ar atinge standardul de durabilitate, întrucât cele trei cooperative nu ar avea nicio certitudine în ceea ce privește achiziționarea efectivă de către comerciantul cu amănuntul a cantității necesare de orez produs. Acest lucru se datorează faptului că ar putea să nu aibă nevoie de întreaga cantitate de 100 de tone de orez durabil într-un anumit an și, prin urmare, cooperativele nu ar avea niciun stimul să facă investițiile necesare.

Atunci când se evaluează intensitatea restrângerii de a se angaja să achiziționeze 100 de tone de orez durabil pe an timp de 3 ani, restrângerea pare indispensabilă, dat fiind că cele trei cooperative trebuie să producă cel puțin 95 de tone de orez durabil pe an timp de 3 ani pentru a obține un profit din investițiile lor suplimentare. Având în vedere noutatea și incertitudinea standardului de durabilitate, cantitatea suplimentară de 5 tone de orez durabil achiziționată de comerciantul cu amănuntul este menită să asigure o plasă de siguranță în cazul în care există o eroare de calcul. Prin urmare, este probabil ca angajamentul de a achiziționa 100 de tone de orez durabil să fie indispensabil pentru atingerea standardului de durabilitate în cauză.

Exemplul 2: există o inițiativă regională de îmbunătățire a condițiilor de viață ale porcilor. Fermierii participanți convin cu un abator și cu doi operatori din sectorul prelucrării cărnii, care reprezintă 30 % și, respectiv, 25 % din piață, să mărească suprafața alocată pentru fiecare porc în fermele lor peste suprafața minimă legală. Având în vedere legislația locală, mărirea spațiului pentru creșterea porcilor este un proces dificil pentru majoritatea fermierilor. Prin urmare, fermierii participanți vor fi dezavantajați din punct de vedere financiar comparativ cu fermierii care nu participă la inițiativă.

Prin urmare, inițiativa prevede ca operatorii din sectorul prelucrării să plătească în plus fermierilor 1 EUR pe kilogram de carne vândută, pentru a le compensa producția scăzută și costurile crescute (*restrângere legată de preț*). Plata suplimentară corespunde profitului pe care l-ar fi obținut fermierii dacă ar fi crescut mai mulți porci utilizând metodele convenționale. Un operator din sectorul prelucrării ar fi fost în măsură să prelucreze întreaga producție a fermierilor și să acopere sarcina financiară aferentă. Cu toate acestea, un al doilea operator din sectorul prelucrării s-a alăturat inițiativei, deoarece ar dori să valorifice oportunitățile intrării pe piața produselor mai durabile (*restrângere legată de clienți, furnizori sau teritorii*). Inițiativa prevede, de asemenea, ca abatorul implicat să sacrifice exclusiv porci crescuți în conformitate cu standardele în materie de bunăstare a animalelor în cauză, pentru a evita situația în care carnea acestora ar fi amestecată cu cea a animalelor crescute în mod convențional.

Etapa 1:

Standardul de durabilitate poate fi atins și prin acțiuni individuale?

Prima alternativă care trebuie luată în considerare este dacă standardul de durabilitate ar putea fi atins de participanții la acord, acționând individual, mai degrabă decât împreună. Un fermier care ar mărește în mod individual suprafața alocată pentru fiecare porc în cadrul fermei sale și-ar pierde o parte din venituri și, eventual, accesul la cumpărătorii lor în favoarea altor fermieri din cauza scăderii în termeni cantitativi a ofertei sale sau a creșterii prețului său de vânzare. În același timp, deși fermierii care acționează împreună fără implicarea operatorilor din sectorul prelucrării ar concura unii cu alții în condiții de egalitate, aceștia ar suferi în continuare un dezavantaj în comparație cu fermierii care au ales să nu participe la acordul privind durabilitatea. De asemenea, aceștia ar întâmpina dificultăți în a găsi cumpărători care ar fi de acord să plătească un preț mai mare pentru carnea provenită de la animalele crescute în mod durabil. Prin urmare, un acord între fermieri și între fermieri și operatorii din sectorul prelucrării în calitate de cumpărători ai produselor din carne este probabil indispensabil, spre deosebire de acțiunea unilaterală.

Caracterul indispensabil al dispoziției din acordul privind durabilitatea

În continuare, în ceea ce privește plata suplimentară, o alternativă ar putea fi aceea ca operatorii din sectorul prelucrării să se angajeze să achiziționeze întreaga cantitate de carne provenită de la porcii crescuți în conformitate cu inițiativa la prețul porcilor crescuți cu metode convenționale. În mod normal, fermierii nu au probleme în a găsi cumpărători și ar putea să vândă cu ușurință produsele din carne provenite de la porcii lor. Cu toate acestea, dacă ar aplica criteriile de durabilitate, ar trebui să vândă în pierdere. Prin urmare, este probabil ca o plată suplimentară să fie indispensabilă.

În ceea ce privește angajamentul abatorului de a sacrifica numai animalele crescute în conformitate cu standardul de durabilitate, o alternativă ar putea fi aceea ca fermierii să solicite diferitelor abatoare să separe și să identifice în mod clar carnea provenită de la porcii lor. Acest fapt ar genera probabil costuri suplimentare, însă ar permite abatoarelor să realizeze o cifră de afaceri mai mare prin sacrificarea și a animalelor care nu respectă standardul în cauză și, astfel, le-ar compensa costurile de separare a celor două tipuri de carne pentru prelucrare. Prin urmare,

este puțin probabil ca acordul cu abatorul de a sacrifica numai animale crescute în mod durabil să fie indispensabil.

Etapa 2: Caracterul indispensabil al naturii și al intensității restrângerii

În cazul plății suplimentare, o restrângere alternativă ar putea fi un acord privind un preț fix sau un preț minim pentru produsele din carne. Convenirea asupra unui preț fix ar obliga operatorii din sectorul prelucrării la un preț care, în caz contrar, ar fi supus unor modificări ca urmare a scăderii sau creșterii prețurilor factorilor de producție, a fenomenelor meteorologice, a bolilor etc. Un preț minim ar putea garanta că producătorii sunt compensați pentru efortul lor, deoarece ar fi stabilit la un nivel suficient de ridicat pentru a ține seama de costurile aferente îmbunătățirii durabilității, ignorând însă posibilitatea ca prețul cărnii de porc să fie sub nivelul inițial, din cauza unor elemente ale prețului care devin semnificativ mai scăzute (factori de producție, infrastructură, caracterul sezonier al produsului etc.). Există probabilitatea ca restrângerea concurenței să fie indispensabilă deoarece plata suplimentară corespunde unei pierderi de profit pe care fermierii o înregistrează ca urmare a creșterii unui număr mai mic de porci și menține posibilitatea ca alte componente ale prețului să fluctueze în mod liber în funcție de schimbările de pe piață.

Există probabilitatea ca stabilirea plății suplimentare la 1 EUR pe kilogram de carne să fie, de asemenea, indispensabilă dacă plata reflectă pierderea de profit pe care ar înregistra-o fermierii ca urmare a faptului că nu ar avea aceeași productivitate ca în cazul în care ar crește porcii utilizând metode convenționale.

În ceea ce privește acoperirea pe piață, nu este necesară realizarea unei evaluări a acestui aspect, astfel cum se explică în secțiunea 5.4.2.3.

Exemplul 3: un grup de trei cooperative de produse lactate dezvoltă o marcă de calitate pentru brânzeturi. Aceasta prevede obligația producătorilor de a certifica faptul că laptele utilizat pentru brânzeturile lor este produs exclusiv prin metode ecologice. Marca de calitate impune ca întreaga producție de lapte din sectorul lactatelor să fie realizată prin metode ecologice pentru a garanta că nu există niciun amestec de lapte organic cu alte tipuri de lapte (*restrângere legată de factorii de producție*). Această metodă de producție presupune costuri suplimentare pentru producători și, de asemenea, reduce competitivitatea acestora, deoarece aceștia nu mai pot oferi lapte convențional pentru brânzeturi. Metode similare de producție există deja pe piață și sunt utilizate de alți producători. Cererea consumatorilor de brânzeturi ecologice de pe piață este ridicată, iar consumatorii sunt dispuși să plătească un preț mai mare pentru acest produs, cu condiția să li se demonstreze în mod clar beneficiul în materie de durabilitate.

Etapa 1: Standardul de durabilitate poate fi atins și prin acțiuni individuale?

Piața brânzeturilor ecologice este deja bine dezvoltată, iar unii producători au atins deja, în mod individual, standarde de durabilitate mai ridicate decât cele prevăzute de lege. Cooperativele ar putea, de asemenea, să dezvolte standardul în mod individual și să răspundă cererii tot mai mari a consumatorilor de brânzeturi

durabile. Prin urmare, necesitatea de a coopera nu pare a avea caracter indispensabil.

Exemplul 4: în anumite perioade ale fiecărui an, volumul anumitor legume disponibile depășește cererea. Prin urmare, între 7 % și 15 % din recolta anuală de spanac este risipită. Cooperativele au încercat să pună în aplicare diferite strategii individuale pentru a planifica sau a depozita produsele în exces, însă nu au reușit să își mențină pierderile sub media de 7 %. De asemenea, au încercat să usuce spanacul și să îl vândă, însă nu există cerere din partea consumatorilor pentru un astfel de produs.

Pentru a reduce această risipă, un grup de cooperative având ca obiect de activitate cultivarea spanacului decid să facă schimb de informații privind livrările săptămânale de spanac către clienți, astfel încât aceștia să poată îmbunătăți procesul de planificare a cererii și a ofertei (*restrângere legată de schimburile de informații*). Cooperativele justifică acest lucru afirmând că vor institui un sistem de rotație în cadrul căruia diversele cooperative își reduc pe rând producția în fiecare lună cu un anumit procent, pentru a satisface cererea preconizată de spanac în luna următoare.

Etapa 1:

Standardul de durabilitate poate fi atins și prin acțiuni individuale?

Nevoia de cooperare pare a fi indispensabilă, întrucât acțiunile individuale de combatere a risipei de alimente au eșuat.

Caracterul indispensabil al dispoziției din acordul privind durabilitatea

În ceea ce privește caracterul indispensabil al tipului de acord în comparație cu alte tipuri de acorduri privind durabilitatea, modul în care cooperativele având ca obiect de activitate cultivarea spanacului urmăresc să atingă standardul vizează schimbul de informații privind cererea și oferta. O alternativă ar putea fi însă aceea de a conveni asupra volumelor, adică fiecare cooperativă să producă mai puțin. Totuși, acest lucru nu ar rezolva problema, deoarece ar fi dificil să se anticipeze cu certitudine cu cât ar trebui să își reducă producția cooperativa. În plus, ar exista în continuare perioade în care cererea este mai mare și, prin urmare, cooperativele nu ar fi în măsură să onoreze comenzile clienților lor. Mai mult decât atât, un acord privind volumele de producție ar fi mai restrictiv decât un acord privind schimbul de informații.

Acordul privind schimbul de informații abordează această problemă prin furnizarea periodică de informații cu privire la situația pieței și permite ajustarea spre o valoare mai mică sau mai mare a ofertei în luna următoare. Prin urmare, atingerea standardului de reducere a risipei alimentare pare a fi în mod rezonabil necesar.

Etapa 2: Caracterul indispensabil al naturii și al intensității restrângerii

În ceea ce privește caracterul indispensabil al restrângerii concurenței care decurge din acord, schimbul de informații cu privire la un parametru precum livrările

săptămânale către clienți constituie o restrângere semnificativă a concurenței. O alternativă mai puțin restrictivă și realistă ar putea fi schimbul de informații agregate realizat mai degrabă pe bază lunară decât săptămânală. Din cauza agregării și compilării datelor cu o frecvență mai redusă, vânzările cooperativelor individuale către clienți individuali nu ar fi identificabile. De asemenea, producătorii ar ști în continuare care este cererea de pe piață pentru spanac în luna precedentă, astfel încât să își poată ajusta producția în luna următoare.

Prin urmare, acordul nu ar îndeplini a doua etapă a evaluării îndeplinirii criteriului privind caracterul indispensabil.

6 DOMENIUL DE APLICARE TEMPORAL AL ARTICOLULUI 210A

6.1 Acorduri privind durabilitatea încheiate înainte de publicarea orientărilor

- (120) Articolul 210a a intrat în vigoare la 8 decembrie 2021. Acordurile privind durabilitatea încheiate înainte de această dată pot beneficia de articolul 210a după intrarea sa în vigoare. Pentru perioada anterioară intrării în vigoare a articolului 210a, acordurile privind durabilitatea nu pot beneficia de aplicarea articolului 210a și fac obiectul normelor în materie de concurență în vigoare la momentul respectiv.
- (121) Orice acord privind durabilitatea încheiat în perioada cuprinsă între intrarea în vigoare a articolului 210a (8 decembrie 2021) și publicarea prezentelor orientări ar trebui să fie aliniat fără întârziere la articolul 210a și la articolul 101 din TFUE începând cu data publicării orientărilor.

Exemplu: mai mulți producători încheie un acord înainte de publicarea orientărilor. Aceștia se angajează să înceteze utilizarea unui erbicid autorizat, care este detectat frecvent în sistemele de alimentare cu apă potabilă. Pentru a finanța tranziția către o metodă de producție mai durabilă, producătorii convin să stabilească temporar prețurile la 0,50 EUR pe kilogram produs.

După publicarea orientărilor, este clar pentru părți că o majorare de preț ar fi fost suficientă pentru a atinge standardul; prin urmare, acordul nu îndeplinește a doua etapă a evaluării îndeplinirii criteriului privind caracterul indispensabil. Prin urmare, părțile ar trebui să își actualizeze acordul pentru a respecta articolul 210a, înlocuind fixarea prețurilor cu o majorare a prețurilor de îndată ce sunt publicate orientările.

6.2 Forță majoră

- (122) În cazul în care anumite clauze ale acordului care sunt esențiale pentru aplicabilitatea articolului 210a nu mai sunt temporar îndeplinite din cauza unui caz de *forță majoră*, acordul poate beneficia în continuare de excludere o anumită perioadă, în următoarele condiții: (i) părțile iau fără întârziere toate măsurile care se impun pentru a restabili clauza în cauză și (ii) celelalte cerințe ale excluderii sunt respectate.
- (123) *Forța majoră* nu se limitează la imposibilitatea absolută, ci trebuie înțeleasă în sensul unor circumstanțe neobișnuite, independente de voința producătorului sau

a operatorului. Consecințele sale, în pofida tuturor eforturilor depuse, nu ar fi putut fi evitate decât cu prețul unui sacrificiu excesiv²⁵. De exemplu, ar putea fi vorba despre o inundație neașteptată a terenului sau despre un incendiu în spațiile de depozitare.

6.3 Perioada de tranziție

- (124) Un acord privind durabilitatea poate beneficia de excludere pentru o anumită perioadă după încheierea sa și înainte ca activitatea durabilă să înceapă efectiv.
- (125) Acest lucru este valabil numai în cazul în care este necesar un anumit interval de timp pentru punerea în aplicare a activității durabile și cu condiția ca restrângerea concurenței în cursul acestei perioade de tranziție să fie indispensabilă. Aceasta înseamnă că este mai puțin probabil ca activitatea durabilă să aibă loc în cazul în care restrângerea concurenței nu se aplică în această perioadă.

Exemplu: mai mulți producători agricoli convin în ianuarie 2023 să își schimbe metoda de producție pentru a nu mai utiliza un erbicid poluant autorizat. Întrucât schimbarea metodei de producție necesită timp, lansarea produsului final mai puțin poluant este prevăzută pentru septembrie 2023. Producătorii convin să aplice un preț majorat pentru produsul care utilizează erbicidul problematic începând din ianuarie 2023, în scopul de a finanța investițiile necesare tranziției.

Prețul majorat poate fi aplicat începând din ianuarie 2023 în cazul în care producătorii nu sunt în măsură să își acopere costurile de investiții doar prin stabilirea prețului majorat în septembrie 2023 (după lansarea produsului alternativ). Motivul este acela că, în caz contrar, statele membre nu ar avea în vedere adoptarea inițiativei durabile. Cu toate acestea, în cazul în care părțile sunt în măsură să își acopere costurile de investiții doar prin stabilirea prețului majorat în septembrie 2023, atunci aplicarea prețului majorat înainte de această dată nu este indispensabilă.

6.4 Neatingerea standardului

- (126) În absența unui caz de *forță majoră*, dacă părțile nu reușesc să atingă standardul de durabilitate, acestea nu pot continua să beneficieze de excludere.
- (127) Neatingerea standardului poate surveni, de exemplu, în cazul în care părțile nu reușesc să atingă standardul în intervalul de timp planificat. De asemenea, ar putea surveni în situația în care, din cauza unei erori de calcul inițial, aplicarea standardului ar reprezenta o cheltuială pe care părțile nu și-o pot permite. În plus, s-ar putea întâmpla ca punerea în aplicare a standardului să nu fie posibilă în practică din cauza unui factor care nu constituie un caz de forță majoră, cum ar fi dificultățile economice neprevăzute ale părților sau lipsa unui factor de producție esențial.

²⁵ Pentru informații suplimentare privind forța majoră, a se vedea (prin analogie) Comunicarea Comisiei privind „forța majoră” în legislația europeană în domeniul agriculturii, C(88) 1696.

- (128) În astfel de cazuri, părțile nu pot continua să beneficieze de excludere și ar trebui să înceteze să aplice restrângerea concurenței. Excluderea rămâne valabilă pentru perioada anterioară momentului în care nu mai este posibilă atingerea standardului. În cazul în care retragerea imediată din acord are consecințe economice semnificative pentru părți, acestea pot continua să îl aplice pentru o perioadă de tranziție necesară, în conformitate cu normele descrise în secțiunea 6.5 privind revizuirea permanentă și continuă a condiției privind caracterul indispensabil.
- (129) Părțile pot decide să reducă nivelul de ambiție pe care îl urmăresc prin standard. În acest caz, ele trebuie să adapteze nivelul restrângerii sau să modifice tipul restrângerii, în conformitate cu criteriul privind caracterul indispensabil.

Exemplu: doi producători au convenit să investească împreună în domeniul cercetării și dezvoltării unei noi metode de producție care promite să fie mai durabilă. Acest lucru implică fixarea prețurilor pentru finanțarea acestei noi investiții. Din cauza apariției unei crize economice după încheierea acordului, părțile nu mai sunt în măsură să finanțeze cercetarea și decid să suspende investițiile în cercetare.

Întrucât părțile nu au pus în aplicare standardul (dintr-un motiv care nu are legătură cu forța majoră), acestea nu pot continua să restrângă concurența, și anume prin fixarea prețurilor.

6.5 Revizuirea permanentă și continuă a caracterului indispensabil

6.5.1 În ce cazuri caracterul indispensabil este probabil să nu mai fie îndeplinit?

- (130) Îndeplinirea criteriului privind caracterul indispensabil în temeiul articolului 210a într-o etapă inițială a procesului nu garantează că acesta va fi îndeplinit și în etapele ulterioare, în special în cazul în care există modificări semnificative ale contextului economic și juridic în care funcționează acordul privind durabilitatea. Prin urmare, părțile trebuie să verifice în permanență dacă această condiție este îndeplinită pe tot parcursul punerii în aplicare a acordului.
- (131) În cazul în care un acord privind durabilitatea sau restrângerile concurenței pe care le conține nu mai pot fi indispensabile, articolul 210a nu se mai aplică. Restrângerile concurenței menținute de părți după acest moment nu mai intră sub incidența articolului 210a.
- (132) Un exemplu de modificare a circumstanțelor materiale care impune necesitatea reevaluării caracterului indispensabil al unui acord privind durabilitatea sau al unei restrângeri este modificarea costului de elaborare sau de punere în aplicare a acordului privind durabilitatea sau a standardului de durabilitate. Modificările costurilor pot pune sub semnul întrebării caracterul indispensabil al acordului sau al restrângerilor specifice ale concurenței decise inițial de participanți.

Exemplu: producătorii și comercianții cu amănuntul convin să cultive un nou tip de porumb care este mai rezistent la dăunători și care, prin urmare, necesită mai puține pesticide decât porumbul obișnuit. Cu toate acestea, semințele pentru noua cultură sunt mai costisitoare (6 EUR/kg). Comercianții cu amănuntul convin să finanțeze achiziționarea semințelor mai scumpe prin stabilirea unei majorări de preț pentru porumbul cultivat. În etapele ulterioare ale punerii în aplicare a acordului privind durabilitatea, costul semințelor scade la 1 EUR/kg, pe măsură ce crește cererea pentru acest tip de porumb și disponibilitatea semințelor pe piață.

Această modificare a prețului semințelor, care reprezintă un factor de producție pentru porumb, înseamnă că părțile trebuie să reevalueze cât de mare trebuie să fie prețul majorat și dacă se impune într-adevăr sprijinirea acordului de către comercianții cu amănuntul prin intermediul unei majorări.

- (133) O altă modificare care necesită o reevaluare a caracterului indispensabil al unei restrângeri ar fi o intervenție de reglementare care prevede un nivel sporit de ambiție față de standardul de durabilitate existent anterior în domeniul respectiv. Într-un astfel de caz, caracterul indispensabil al acordului sau al restrângerilor pe care acesta le conține ar trebui reevaluat, întrucât acestea au fost stabilite inițial pe baza unui cadru juridic obligatoriu diferit. Odată ce normele obligatorii impun un standard mai ridicat, acordul sau restrângerile ar putea necesita modificări pentru a ține seama de nivelul actual mai scăzut de ambiție al acordului inițial. Este posibil ca necesitatea cooperării să nu mai fie indispensabilă și să fie mai adecvată o restrângere diferită în ceea ce privește „natura” sau „intensitatea”. În anumite cazuri, reevaluarea poate conduce la concluzia părților că o restrângere a concurenței nu mai este indispensabilă.

Exemplu: producătorii, operatorii din sectorul prelucrării și comercianții cu amănuntul convin să plătească o anumită majorare de preț pentru a crește animale fără să le închidă în cuști. Legea impune ca fiecare animal să aibă la dispoziție un spațiu de cel puțin 0,2 m². Ulterior, legislația obligatorie este modificată și impune o nouă cerință de 0,5 m².

Standardul de durabilitate care impune cerința creșterii animalelor în „spațiu deschis” ar putea justifica în continuare aplicarea unei majorări de preț. Cu toate acestea, întrucât nivelul de ambiție al standardului obligatoriu a fost mărit prin lege, nivelul majorării de preț trebuie să fie reevaluat, ceea ce, în anumite cazuri, ar putea duce la un preț mai mic.

- (134) Un alt exemplu este atunci când părțile doresc să modifice standardul de durabilitate pe care acordul urmărește să îl atingă. Este posibil ca părțile să dorească să stabilească un standard de durabilitate care să fie în continuare mai ridicat decât normele obligatorii la nivelul UE sau la nivel național, dar mai puțin ambițios decât standardul de durabilitate convenit inițial. În acest caz, acordul în sine sau restrângerile stabilite inițial ar putea să nu mai fie indispensabile pentru atingerea standardului nou stabilit. Prin urmare, o ajustare a acordului sau a restrângerilor ar putea fi justificată.

- (135) Angajamentul pozitiv al consumatorilor față de produsul care face obiectul contractului și sensibilizarea lor cu privire la acesta ar putea constitui, de asemenea, o modificare materială a circumstanțelor. Cererea pentru un produs durabil ar putea crește pe fondul acordului privind durabilitatea sau al altor factori (de exemplu, o campanie de mediu sporește gradul de sensibilizare a consumatorilor). Prin urmare, întreaga piață sau o mare parte a acesteia ar putea fi puternic stimulată să treacă la metode durabile de producție și/sau de comercializare a produsului respectiv. În cazul în care lipsa cererii din partea consumatorilor a fost unul dintre principalele aspecte care au justificat necesitatea de a coopera și/sau de a impune o anumită restrângere a concurenței, părțile ar trebui să reevalueze caracterul indispensabil al acordului sau al restrângerii.

Exemplu: în exemplul anterior, consumatorii pot fi preocupați de condițiile de creștere a animalelor. Ei pot solicita ameliorarea condițiilor de bunăstare a animalelor și pot fi pregătiți să plătească mai mult pentru aceasta, inclusiv creșterea în spațiu deschis. Întrucât producătorii pot profita de cererea nou creată, este posibil ca majorarea de preț care le este plătită să nu mai fie indispensabilă, deoarece producția de animale crescute în spațiu deschis ar putea fi profitabilă fără a fi necesare compensații financiare.

- (136) Inovațiile în procesele de producție sau distribuție pot necesita, de asemenea, reevaluarea caracterului indispensabil al unei restrângeri în cadrul unui acord. Acest fapt poate surveni atunci când acordul s-a dovedit necesar pentru a dezvolta în comun un anumit produs sau proces sau pentru a introduce în comun un anumit produs pe piață, dar, după o anumită perioadă și investiții, părțile ar fi în măsură să producă și să comercializeze bunurile fără a fi necesară cooperarea.

Exemplu: un acord încheiat între o organizație de producători și producători permite producătorilor să investească în tehnologia IA care prevede depistarea timpurie a bolilor plantelor, determinând creșterea randamentului. Producătorii convin să achiziționeze tehnologia pentru producători, precum și să acopere costurile de funcționare a tehnologiei prin intermediul unui preț minim. În schimb, acordul impune membrilor OP să acorde licențe pentru tehnologie, pentru a se asigura că există suficienți beneficiari ai licenței (și, prin urmare, taxe de licență) pentru a acoperi costurile investiției.

Odată ce tehnologia a fost testată și determină creșterea randamentului, producătorii vor trebui să reevalueze caracterul indispensabil al majorării de preț. Având în vedere că, în prezent, înregistrează o producție mai mare, producătorii ar putea fi în măsură să acopere ei înșiși costurile de funcționare a tehnologiei.

6.5.2 Care sunt opțiunile părților în cazul în care se stabilește că restrângerile nu mai sunt indispensabile?

6.5.2.1 Opțiunea 1: modificarea acordului privind durabilitatea

- (137) În cazul în care un acord privind durabilitatea încetează să mai fie indispensabil, una dintre opțiunile părților la acordul privind durabilitatea este modificarea

acestui. De exemplu, în cazul în care problema constă în faptul că standardul de durabilitate agreat nu mai poate fi atins, acestea ar putea conveni să atingă o durabilitate diferită, care este chiar mai ridicată decât cea prevăzută de dreptul Uniunii sau de legislația națională. În cazul în care problema constă în faptul că tipul de acord nu este indispensabil pentru atingerea standardului de durabilitate, acestea ar putea adopta un tip de acord indispensabil. În mod similar, dacă problema constă în faptul că restrângerile specifice pe care acordul le impune nu mai sunt indispensabile pentru atingerea standardului de durabilitate, acestea ar putea modifica restrângerile pentru a le conferi caracter indispensabil sau pur și simplu pentru a le abroga în totalitate.

6.5.2.2 Opțiunea 2: rezilierea acordului privind durabilitatea

- (138) În cazul în care părțile nu sunt în măsură sau nu doresc să își modifice acordul privind durabilitatea astfel încât acesta să îndeplinească în continuare cerințele prevăzute la articolul 210a, acestea ar trebui să rezilieze acordul de îndată ce încetează să mai aibă caracter indispensabil.
- (139) Cu toate acestea, în cazul în care părțile au realizat investiții bazându-se pe restrângerile existente ale concurenței care erau indispensabile pentru atingerea standardului de durabilitate la momentul realizării lor, articolul 210a nu le împiedică să recupereze toate costurile pe care le-au suportat pentru elaborarea sau punerea în aplicare a standardului de durabilitate în cauză. Prin urmare, un acord privind durabilitatea poate beneficia în continuare de excluderea prevăzută la articolul 210a pentru perioada necesară lichidării acordului și recuperării investițiilor realizate. Totuși, acest lucru nu ar fi valabil în cazul în care un acord privind durabilitatea încetează să mai fie indispensabil din cauza unei modificări de reglementare care stabilește un standard obligatoriu la nivelul UE sau la nivel național echivalent sau mai ridicat decât standardul prevăzut în acord, iar intrarea în vigoare a standardului obligatoriu era previzibilă la momentul încheierii acordului (sau atunci când există suficient timp între adoptarea regulamentului și intrarea sa în vigoare).

Exemplu: crescătorii locali de pui stabilesc de comun acord să ofere mai mult spațiu de locuit pentru fiecare pui în parte. Pentru a-și reduce costurile de tranziție, crescătorii încheie un acord cu cumpărătorii lor, prin care aceștia din urmă cumpără carne de pui la un preț majorat fix, pentru a acoperi costurile suplimentare corespunzătoare noului standard de durabilitate. Acordul este semnat în martie 2024, cu o perioadă de preaviz de un an în caz de reziliere unilaterală. Noua legislație locală este adoptată în iunie 2024 și se aplică din decembrie 2024. Aceasta impune ca întreaga producție agricolă din regiunea respectivă să aloce animalelor exact același volum de spațiu ca cel prevăzut în acord.

Întrucât spațiul minim devine o obligație legală începând din decembrie 2024, teoretic, acestea nu pot continua să beneficieze de excluderea prevăzută la articolul 210a, deoarece restrângerea concurenței nu mai este indispensabilă. Cu toate acestea, rezilierea contractului încheiat cu cumpărătorii înainte de expirarea perioadei de preaviz ar putea avea consecințe financiare grave pentru părți, care

au acționat cu bună-credință, întrucât aplicabilitatea legii menționate nu era previzibilă la momentul încheierii contractului. Prin urmare, acestea pot continua să beneficieze de excludere până la sfârșitul perioadei de preaviz, și anume iunie 2025 în acest exemplu.

7 SISTEMUL DE AVIZE ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 210A

7.1 Solicitanții cererii

- (140) Începând cu 8 decembrie 2023, articolul 210a alineatul (6) permite producătorilor sau asociațiilor de producători să solicite un aviz din partea Comisiei cu privire la compatibilitatea cu articolul 210a a acordurilor lor privind durabilitatea. Părțile la acordul privind durabilitatea care nu sunt producători se pot alătura cererii. OIP-urile pot depune cereri de aviz în temeiul articolului 210a alineatul (6), cu condiția ca cel puțin un membru producător să fie implicat în acordul privind durabilitatea.
- (141) Producătorii sau asociațiile de producători pot solicita un aviz în orice moment după încheierea acordului privind durabilitatea, inclusiv înainte de punerea sa în aplicare.
- (142) Cererea trebuie să fie transmisă către {a se stabili}. În mod alternativ, cererea poate fi trimisă la următoarele adrese poștale: {Commission européenne/Europese Commissie}.

7.2 Conținutul cererii

- (143) Nu există niciun formular-tip pentru o cerere de aviz în temeiul articolului 210a alineatul (6).
- (144) Cu toate acestea, pentru a fi evaluată, cererea ar trebui să conțină:
- (a) identitatea tuturor părților la acord, inclusiv, după caz, codul de înregistrare al acestora;
 - (b) un punct unic de contact (inclusiv numele și adresa de e-mail și/sau adresa poștală) pentru toate comunicările cu Comisia;
 - (c) o copie a oricărui document care stabilește termenii acordului privind durabilitatea sau, în cazul unui acord verbal, o explicație scrisă detaliată a acordului (inclusiv acoperirea pe piață a acordului, dacă este disponibilă, durata acestuia și restrângerile impuse ale concurenței);
 - (d) o descriere a obiectivului (obiectivelor) de durabilitate urmărit(e);
 - (e) o explicație a standardului de durabilitate adoptat în cadrul acordului privind durabilitatea și o trimitere la standardele obligatorii existente, inclusiv explicații și dovezi cu privire la motivul pentru care standardul de durabilitate este mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională;

- (f) o explicație detaliată a respectării fiecăreia dintre condițiile prevăzute la articolul 210a alineatele (1), (3) și (7);
- (g) informații privind procedurile în curs în fața unei instanțe naționale sau a unei autorități naționale din domeniul concurenței cu privire la conformitatea acordului privind durabilitatea la care se referă cererea cu articolul 210a sau cu articolul 101 din TFUE;
- (h) orice referință și orice sursă, inclusiv pagini web, în cazul în care solicitantul a făcut publice condițiile acordului privind durabilitatea sau părți ale acestuia;
- (i) orice altă informație sau orice alt document relevant pentru evaluarea acordului privind durabilitatea.

7.3 Evaluarea Comisiei și conținutul avizului

- (145) Comisia va evalua cererea pe baza informațiilor furnizate. De asemenea, aceasta poate cere solicitantului informații suplimentare necesare în vederea evaluării cererii.
- (146) Comisia poate comunica informațiile care i-au fost transmise autorităților naționale din domeniul concurenței și agriculturii sau ministerelor, după caz, cu condiția ca aceste autorități și ministere să fie supuse obligației de a utiliza informațiile respective numai în scopul pentru care au fost obținute de către Comisie. De asemenea, Comisia poate invita respectivele autorități și ministere să prezinte contribuții și le poate primi din partea acestora.
- (147) Un solicitant își poate retrage cererea în orice moment. Cu toate acestea, Comisia poate păstra orice informație furnizată în contextul unei cereri de aviz în temeiul articolului 210a alineatul (6) și poate utiliza informațiile respective în cadrul oricărei proceduri de asigurare a respectării articolului 210a sau a articolului 101 din TFUE.
- (148) Avizul va preciza dacă acordul privind durabilitatea este sau nu compatibil cu articolul 210a, furnizând o justificare în acest sens.
- (149) Comisia va notifica punctul unic de contact cu privire la aviz.
- (150) Un aviz potrivit căruia acordul privind durabilitatea nu este compatibil cu articolul 210a nu aduce atingere compatibilității acordului privind durabilitatea cu articolul 101 din TFUE sau cu alte dispoziții ale dreptului Uniunii.
- (151) Dacă este cazul, Comisia poate declara că avizul este valabil numai pentru o anumită perioadă sau că avizul se bazează pe existența sau absența anumitor fapte.
- (152) Avizul va fi publicat pe site-ul web al Comisiei, având în vedere interesul legitim al solicitantului (solicitanților) de a-și proteja secretele comerciale. Comisia va conveni cu solicitantul (solicitanții) asupra unei versiuni neconfidențiale înainte de publicarea avizului.

7.4 Termenul stabilit pentru emiterea avizului

- (153) Comisia va trimite avizul solicitantului (solicitanților) în termen de patru luni de la primirea unei cereri complete, și anume după primirea tuturor informațiilor necesare în vederea evaluării cererii. Acest termen începe să curgă din ziua următoare primirii unei cereri complete.

7.5 Modificarea circumstanțelor după adoptarea avizului

- (154) Comisia va emite avizul pe baza informațiilor furnizate de solicitant.
- (155) Articolul 210a alineatul (6) impune Comisiei să declare că articolul 101 alineatul (1) din TFUE trebuie să se aplice din acel moment acordului în cauză și să informeze producătorii în consecință, în cazul în care constată, în orice moment după emiterea unui aviz, că nu mai sunt îndeplinite condițiile menționate la articolul 210a alineatele (1), (3) și (7). Comisia poate face o astfel de constatare din proprie inițiativă sau la cererea unui stat membru.
- (156) În cazul în care Comisia are motive să considere că un solicitant a furnizat informații incorecte, Comisia poate solicita furnizarea unor informații suplimentare de către solicitant.
- (157) După intrarea în vigoare a dreptului Uniunii sau a legislației naționale, Comisia poate avea motive să considere că standardul de durabilitate pe care acordul privind durabilitatea urmărește să îl atingă nu este mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională. Comisia îl poate apoi invita pe solicitant să demonstreze că standardul pe care acordul privind durabilitatea urmărește să îl atingă este, de fapt, mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională. În cazul în care un solicitant nu dă curs invitației, Comisia îl poate informa că avizul nu mai este valabil și își poate publica concluziile pe site-ul său web.

7.6 Efectele unui aviz

- (158) În temeiul articolului 288 al cincilea paragraf din TFUE, avizele nu sunt obligatorii. În schimb, acestea sunt menite să faciliteze operatorilor procedura de efectuare a unei autoevaluări. Cu toate acestea, autoritățile naționale în domeniul concurenței și instanțele naționale pot lua în considerare avizele emise de Comisie după cum consideră de cuviință în contextul unui caz.
- (159) Un aviz nu poate aduce atingere evaluării aceleiași chestiuni de către Curtea de Justiție, instanțe sau autorități naționale în domeniul concurenței.
- (160) În cazul în care un acord privind durabilitatea a constituit temeiul de fapt al unui aviz, Comisia nu este împiedicată să examineze ulterior același acord în cadrul unei proceduri în temeiul Regulamentului 1/2003²⁶. În acest caz, Comisia va ține seama de avizul său anterior, sub rezerva, în special, a următoarelor: (i) modificări

²⁶ Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor în materie de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat, JO L 1 (4.1.2003, p. 1).

ale faptelor subiacente; (ii) orice aspect nou descoperit de Comisie sau invocat într-o plângere; (iii) evoluția jurisprudenței Curții de Justiție sau (iv) modificări mai ample ale politicii Comisiei și evoluții pe piețele în cauză.

8 INTERVENȚIA *EX POST* A COMISIEI ȘI A AUTORITĂȚILOR NAȚIONALE ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 210A ALINEATUL (7)

- (161) Articolul 210a alineatul (7) stabilește un mecanism de salvagardare prin care fie o autoritate națională în domeniul concurenței, fie Comisia (denumită în continuare „autoritatea competentă în domeniul concurenței”) poate decide, după încheierea sau punerea în aplicare a unui acord privind durabilitatea, să modifice, să întrerupă sau să împiedice punerea în aplicare a acestuia. Această decizie poate fi necesară pentru a evita excluderea concurenței pe piață sau atunci când obiectivele PAC, astfel cum sunt prevăzute la articolul 39 din TFUE, sunt periclitate.

8.1 Obiectivele PAC sunt periclitate

- (162) În conformitate cu articolul 42 din TFUE, normele privind concurența se aplică producției și comercializării produselor agricole numai în măsura stabilită de colegiului în conformitate cu articolul 43 alineatul (2) din TFUE, având în vedere cele cinci obiective ale PAC enunțate la articolul 39 din TFUE²⁷.
- (163) În baza celor menționate, articolul 210a alineatul (7) conferă autorităților de concurență competența de a interveni în cazul în care un acord privind durabilitatea, care a fost încheiat sau pus în aplicare, periclitează cele cinci obiective prevăzute la articolul 39 din TFUE. În acest context, autoritatea competentă în domeniul concurenței trebuie să ia în considerare efectul acordului privind durabilitatea asupra tuturor celor cinci obiective. În unele cazuri, va fi suficient ca unul dintre cele cinci obiective să fie periclitat pentru ca obiectivele prevăzute la articolul 39 din TFUE să fie periclitate în sensul articolului 210a alineatul (7). Cu toate acestea, în cazurile în care unele obiective pot fi afectate negativ, însă alte obiective sunt influențate pozitiv, va fi necesară reconcilierea acestor cinci obiective²⁸.
- (164) Primul obiectiv al articolului 39 din TFUE, creșterea productivității agriculturii, ar putea fi periclitat în cazurile în care acordul privind durabilitatea reduce stimulentele părților de a inova. Acest aspect ar putea fi valabil, de exemplu, în

²⁷ Obiectivele respective sunt:

- (a) creșterea productivității agriculturii prin promovarea progresului tehnic, prin asigurarea dezvoltării raționale a producției agricole, precum și prin utilizarea optimă a factorilor de producție și, în special, a forței de muncă;
- (b) asigurarea în acest fel a unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă, în special prin majorarea venitului individual al lucrătorilor din agricultură;
- (c) stabilizarea piețelor;
- (d) garantarea siguranței aprovizionărilor;
- (e) asigurarea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori.

²⁸ Hotărârea din 14 mai 1997, Florimex și VGB/Comisia, cauzele conexate T-70/92 și T-71/92, ECLI:EU:T:1997:69, punctul 153, confirmată după procedura de apel prin Hotărârea din 30 martie 2000, C-265/97 P, ECLI:EU:C:2000:170.

cazul în care acordul privind durabilitatea stabilește un standard de durabilitate care diminuează motivația părților de a investi în noi tehnologii ce ar putea contribui la atingerea unui standard de durabilitate și mai ridicat sau în cazul în care acordul privind durabilitatea acoperă o parte atât de mare a pieței încât afectează, de asemenea, stimulentele altor participanți la piață de a inova.

- (165) Al doilea obiectiv al articolului 39 din TFUE vizează asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru fermieri. Pentru a stabili dacă acest obiectiv ar putea fi periclitat, autoritatea competentă în domeniul concurenței ar trebui să evalueze modul în care acordul privind durabilitatea afectează nivelurile de trai ale tuturor fermierilor, nu numai ale fermierilor care sunt părți la acordul privind durabilitatea.

Exemplu: pentru a reduce utilizarea pesticidelor într-o mai mare măsură decât prevede dreptul Uniunii și legislația națională, trei producători de porumb (reprezentând doar o mică parte din numărul producătorilor de pe piață) convin cu un producător de furaje că vor trece la metode de producție ecologică. Întrucât aceasta va determina creșterea costurilor suportate, ei convin că cei trei producători de porumb vor stabili prețurile pentru o perioadă de doi ani. După un an de la punerea în aplicare a acordului privind durabilitatea, cei trei producători de porumb își dau seama că au subestimat măsura în care trecerea la producția ecologică ar genera creșterea costurilor și că majorarea de preț nu acoperă costurile suplimentare. Prin urmare, cei trei producători de porumb își reduc veniturile pentru a acoperi acest cost, deoarece nu pot majora prețul stabilit.

În acest caz, reducerea veniturilor se datorează doar unei erori de calcul din partea celor trei producători de porumb. În plus, aceasta vizează doar un număr limitat de producători. Prin urmare, este puțin probabilă periclitarea obiectivelor prevăzute la articolul 39 din TFUE.

- (166) Ultimele trei obiective prevăzute la articolul 39 din TFUE se referă la stabilitatea piețelor, la siguranța aprovizionărilor și la asigurarea unor prețuri rezonabile pentru consumatori. Aceste obiective sunt adesea legate între ele.

Exemplu: mai mulți producători de cereale, care reprezintă 80 % din cantitatea de cereale produsă în aria geografică relevantă, convin să nu mai vândă semințe tratate cu un anumit tip de pesticid chimic în perioada necesară modificării procesului lor de producție și vânzării stocului lor existent de cereale. Deoarece producătorii reprezintă o pondere mare din producția de semințe, acest fapt creează un deficit de factori de producție pentru operatorii din sectorul prelucrării care utilizează cerealele, iar această instabilitate duce la o creștere a prețului pâinii. Acest aspect ar putea periclita obiectivele de asigurare a siguranței aprovizionărilor și a unor prețuri rezonabile pentru consumatori.

- (167) Pragul prevăzut la articolul 210a alineatul (7) pentru periclitarea obiectivelor prevăzute la articolul 39 din TFUE ar trebui să fie ridicat. Periclitarea obiectivelor

respective de fiecare dată când un acord privind durabilitatea ar avea chiar și un impact redus asupra unuia dintre aceste obiective ar contraveni spiritului articolului 210a și jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la necesitatea de a reconcilia cele cinci obiective ale PAC.

- (168) În plus, obiectivul privind siguranța aprovizionărilor este diferit de autosuficiență²⁹. Securitatea aprovizionărilor se referă la securitatea alimentară, nu neapărat prin cea mai mare diversitate de segmente pentru aceleași alimente. În cazul în care un acord privind durabilitatea determină o reducere a cotelor de piață ale segmentelor mai puțin durabile ale acelorași produse agricole, acest aspect nu periclitează neapărat obiectivul securității aprovizionării. În mod similar, obiectivul „prețuri rezonabile” nu ar trebui înțeles ca făcând referire la cel mai mic preț posibil³⁰.
- (169) Periclitarea obiectivelor prevăzute la articolul 39 din TFUE este, de asemenea, diferită de excluderea concurenței. În anumite situații, excluderea concurenței poate avea loc fără periclitarea obiectivelor prevăzute la articolul 39 din TFUE. În plus, aceste obiective pot fi periclitate chiar și în cazul în care concurența nu este exclusă.

8.2 Excluderea concurenței

- (170) Articolul 210a alineatul (7) permite, de asemenea, autorităților naționale în domeniul concurenței și Comisiei să intervină după încheierea sau punerea în aplicare a unui acord privind durabilitatea, atunci când acest lucru este necesar pentru a evita excluderea concurenței.
- (171) Evaluarea de către autoritatea competentă în domeniul concurenței a măsurii în care un acord privind durabilitatea exclude concurența este diferită de evaluarea măsurii în care acordul privind durabilitatea este indispensabil pentru atingerea standardului de durabilitate. Aceasta înseamnă că o restrângere a concurenței în cadrul unui acord privind durabilitatea poate fi indispensabilă pentru atingerea unui standard de durabilitate, dar poate exclude totuși concurența. Cu toate acestea, nu este posibil ca orice restrângere a concurenței să excludă în mod necesar concurența, întrucât aceasta ar lipsi de efect excluderea prevăzută la articolul 210a alineatul (1). Reiese astfel că excluderea concurenței trebuie să aibă un caracter suficient de serios pentru a prevala asupra faptului că acordul privind durabilitatea îndeplinește criteriul caracterului indispensabil prevăzut la articolul 210a alineatul (1).
- (172) Potrivit explicațiilor de mai sus, noțiunea de excludere a concurenței este, de asemenea, diferită de noțiunea de periclitare a obiectivelor prevăzute la articolul 39 din TFUE, în special a celor referitoare la prețuri rezonabile și la siguranța aprovizionărilor. Prin urmare, pragul de excludere a concurenței ar trebui să fie ridicat, pentru a se evita suprapunerea celor două motive distincte pentru intervenția *ex post*.

²⁹ Hotărârea din 15 iulie 1963, Germania/Comisia, cauza 34/62, ECLI:EU:C:1963:18.

³⁰ Hotărârea din 14 iulie 1994, Grecia/Consiliul, C-353/92, ECLI:EU:C:1994:295.

- (173) Poate exista o excludere a concurenței în sensul articolului 210a alineatul (7) dacă un acord privind durabilitatea determină excluderea produselor concurente care ar putea satisface o parte substanțială a cererii exprimate de consumatori. Aceasta include produse care ating un standard de durabilitate mai ridicat decât cel prevăzut în acord sau produse care nu ating un standard de durabilitate la fel de ridicat (indiferent dacă restrângerea afectează bunurile furnizate de părțile la acordul privind durabilitatea sau de părți terțe).
- (174) De exemplu, acest lucru ar putea fi valabil dacă un acord privind durabilitatea împiedică introducerea unor produse alternative care respectă un standard de durabilitate mai ridicat decât cel stabilit prin acordul privind durabilitatea și pentru care există o cerere substanțială din partea consumatorilor.
- (175) De asemenea, poate exista o excludere a concurenței în sensul articolului 210a alineatul (7) în cazul în care un acord privind durabilitatea exclude produsele alimentare având un standard mai scăzut decât cele din acordul privind durabilitatea, dar care respectă standardele alimentare obligatorii și pentru care există o cerere substanțială din partea consumatorilor.
- (176) Cu toate acestea, faptul că produsele care respectă standarde de durabilitate mai scăzute sunt retrase de pe piață nu implică o excludere a concurenței în sensul articolului 210a alineatul (7) în cazul în care produsele au fost retrase deoarece consumatorii solicită din ce în ce mai mult produse mai durabile. Prin urmare, este necesar să se evalueze dacă excluderea concurenței se datorează preferințelor consumatorilor pentru produse durabile sau dacă, în schimb, acordul privind durabilitatea a forțat retragerea unui produs pentru care există o cerere substanțială a consumatorilor care nu a fost satisfăcută.
- (177) În principiu, riscul de excludere a concurenței este legat de nivelul de concentrare pe o piață. Excluderea concurenței depinde, de asemenea, de gradul de concurență existent înainte de acordul privind durabilitatea. În cazul în care concurența era deja la un nivel scăzut (de exemplu, din cauza unui număr relativ mic de concurenți sau din cauza existenței unor bariere la intrare), chiar și o reducere scăzută a concurenței cauzată de acordul privind durabilitatea ar putea exclude concurența.
- (178) Există probabilitatea ca acoperirea pe piață a acordului privind durabilitatea să fie un factor în decizia de a interveni sau nu în temeiul articolului 210a alineatul (7). În cazul în care cotele de piață cumulate ale părților la acordul privind durabilitatea nu depășesc 15 % în cazul acordurilor orizontale și 30 % în cazul acordurilor verticale, este puțin probabil ca acordul să excludă concurența³¹.
- (179) În cazul în care cotele de piață cumulate ale părților la acordul privind durabilitatea depășesc pragurile menționate mai sus, evaluarea măsurii în care un acord privind durabilitatea exclude concurența ar trebui efectuată de la caz la caz, în funcție de măsura în care cererea consumatorilor nu este satisfăcută. Simplul

³¹ Pentru detalii suplimentare privind calcularea cotelor de piață, a se vedea (prin analogie) secțiunea IV din Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței.

fapt că un acord privind durabilitatea acoperă întreaga piață nu va conduce în mod necesar, în sine, la o excludere a concurenței.

Exemplul 1: producătorii de păsări de curte care reprezintă aproximativ 50 % din piață convin să încheie un contract de achiziție pentru a achiziționa în comun furaje de calitate superioară pentru păsările de curte. Datorită economiilor în materie de costuri generate de achiziția în comun, producătorii reușesc să mențină un preț pentru furaje mai mult sau mai puțin egal cu prețul celor pentru păsările de curte care nu intră sub incidența acordului privind durabilitatea. De asemenea, ei sunt de acord să finanțeze împreună o campanie publicitară pentru a sensibiliza publicul cu privire la modul în care păsările de curte mai bine hrănite sunt mai adecvate pentru sănătatea umană și bunăstarea animalelor. Ca urmare a acestei campanii, majoritatea consumatorilor decid să cumpere carne de pasăre provenită de la păsări mai bine hrănite. Această creștere a cererii creează un stimulent pentru alți producători de a se alătura acordului și de a-și schimba metodele de producție. În special, achiziția în comun atrage producătorii mai mici către un standard mai ridicat, deoarece aceștia nu și-ar fi putut permite altfel să achiziționeze furaje de calitate superioară. Prin urmare, producătorii care reprezintă peste 90 % din oferta totală trec la standardul mai durabil.

Deși acordul elimină de pe piață practic toți puii crescuți în condiții mai puțin durabile, este puțin probabil ca acesta să conducă la o intervenție din partea autorității competente în domeniul concurenței. Articolul 210a alineatul (7) nu urmărește să împiedice acordurile care sunt atât de eficace în ceea ce privește furnizarea de beneficii în materie de durabilitate încât majoritatea consumatorilor doresc să achiziționeze produse având același standard de durabilitate, iar alți operatori de pe piață adoptă standardul respectiv.

Exemplul 2: crescătorii din Turcia, care reprezintă 60 % din piață, decid să îmbunătățească condițiile de viață ale curcanilor, prin stabilirea unui nou standard de bunăstare a animalelor care să depășească ceea ce este prevăzut de legislația obligatorie. Aceasta presupune mărirea spațiului disponibil pentru curcani și instalarea unor sisteme de reînnoire a aerului și de tratare a apei. Noul standard de durabilitate include, de asemenea, hrănirea curcanilor exclusiv cu produse de calitate superioară. Producătorii convin să aplice o majorare de preț pentru a-și acoperi costurile.

Majorarea prețului este cu 150 % mai mare decât prețul curcanilor crescuți în condiții mai puțin durabile. Această creștere este indispensabilă, având în vedere costurile suplimentare considerabile ale noului standard. Prețul mai mare al curcanilor crescuți în condiții durabile are ca efect faptul că principalii producători de curcani crescuți în condiții nedurabile (reprezentând 40 % din piață) și-au majorat, de asemenea, prețul cu 60 %.

Studiile de piață arată că, în urma acordului, între 15 și 20 % dintre consumatorii de curcani declară că nu își mai pot permite curcani crescuți în condiții nedurabile și, prin urmare, nu mai au posibilitatea de a cumpăra curcani.

Prin urmare, consumatorii care erau dispuși să plătească doar pentru alternativa mai ieftină și mai puțin durabilă nu vor mai avea acces la curcani, deoarece nu își pot permite creșterea cu 150 % a prețurilor. O astfel de situație este

susceptibilă să conducă la o intervenție a autorității competente în domeniul concurenței.

8.3 Aspecte procedurale

- (180) În cazul în care un acord privind durabilitatea vizează doar un singur stat membru, autoritatea națională în domeniul concurenței a statului membru respectiv poate lua o decizie în temeiul articolului 210a alineatul (7). În cazul în care un acord privind durabilitatea vizează mai multe state membre, numai Comisia poate lua o decizie în temeiul articolului 210a alineatul (7).
- (181) Atunci când stabilește aplicarea sau nu a articolului 210a alineatul (7), Comisia se va baza pe propria monitorizare a pieței și pe transmiterea de informații de către orice persoană fizică sau juridică. Orice persoană fizică sau juridică ce deține informații cu privire la un acord privind durabilitatea poate informa Comisia sau autoritatea națională în domeniul concurenței în cauză, prin intermediul procedurii adecvate la nivel național. Transmiterea ar trebui să conțină informații referitoare la conținutul acordului privind durabilitatea, părțile la acesta și motivele care stau la baza afirmațiilor. Comisia poate solicita părților la acordul privind durabilitatea informațiile suplimentare necesare în termen de două luni de la inițierea investigației oficiale, ținând seama de confidențialitatea informațiilor de natură comercială.
- (182) În cazul în care a inițiat o investigație, Comisia emite o decizie cu privire la aceasta, în mod normal, în termen de șase luni de la data inițierii investigației sau în termen de șase luni de la data la care a primit informațiile necesare. Între inițierea investigației și emiterea unei decizii, părțile au libertatea de a pune în continuare în aplicare acordul privind durabilitatea.
- (183) În cazul în care Comisia stabilește excluderea concurenței sau periclitarea obiectivelor prevăzute la articolul 39 din TFUE, aceasta poate lua următoarele măsuri:
- (a) **în cazul în care acordul privind durabilitatea a fost încheiat, dar nu a fost încă pus în aplicare**, iar acordul privind durabilitatea nu poate fi modificat pentru a îndeplini condițiile de excludere prevăzute la articolul 210a, Comisia poate adopta o decizie prin care dispune ca acordul să nu fie pus în aplicare;
 - (b) **în cazul în care acordul privind durabilitatea a fost deja pus în aplicare**, Comisia poate decide ca, în viitor, părțile:
 - să modifice acordul privind durabilitatea, în cazul în care modificarea acordului privind durabilitatea ar fi suficientă pentru a remedia excluderea concurenței sau periclitarea obiectivelor prevăzute la articolul 39 din TFUE;
 - să întrerupă ori să rezilieze acordul privind durabilitatea, în cazul în care modificarea acordului privind durabilitatea ar fi insuficientă pentru a remedia

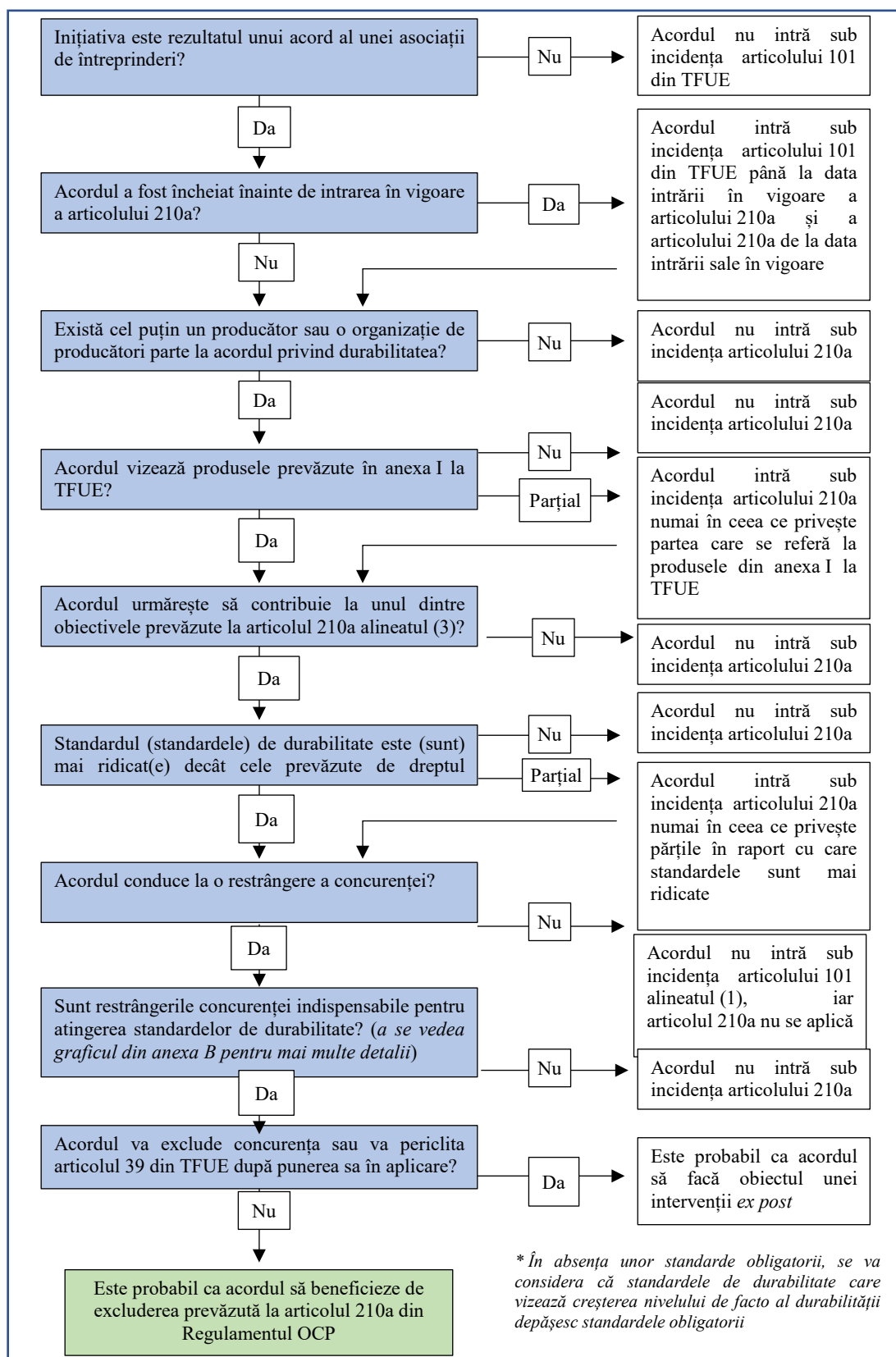
excluderea concurenței sau periclitatea obiectivelor prevăzute la articolul 39 din TFUE prin modificarea acordului privind durabilitatea.

- (184) În urma unei decizii a Comisiei conform căreia acordul privind durabilitatea ar trebui întrerupt, acordul privind durabilitatea nu va mai fi exclus de la aplicarea articolului 101 alineatul (1) din TFUE. În cazul în care părțile la acordul privind durabilitatea continuă să pună în aplicare acordul privind durabilitatea după data deciziei, pot fi inițiate proceduri în temeiul articolului 101 din TFUE cu privire la punerea în aplicare a acordului privind durabilitatea după data respectivă.

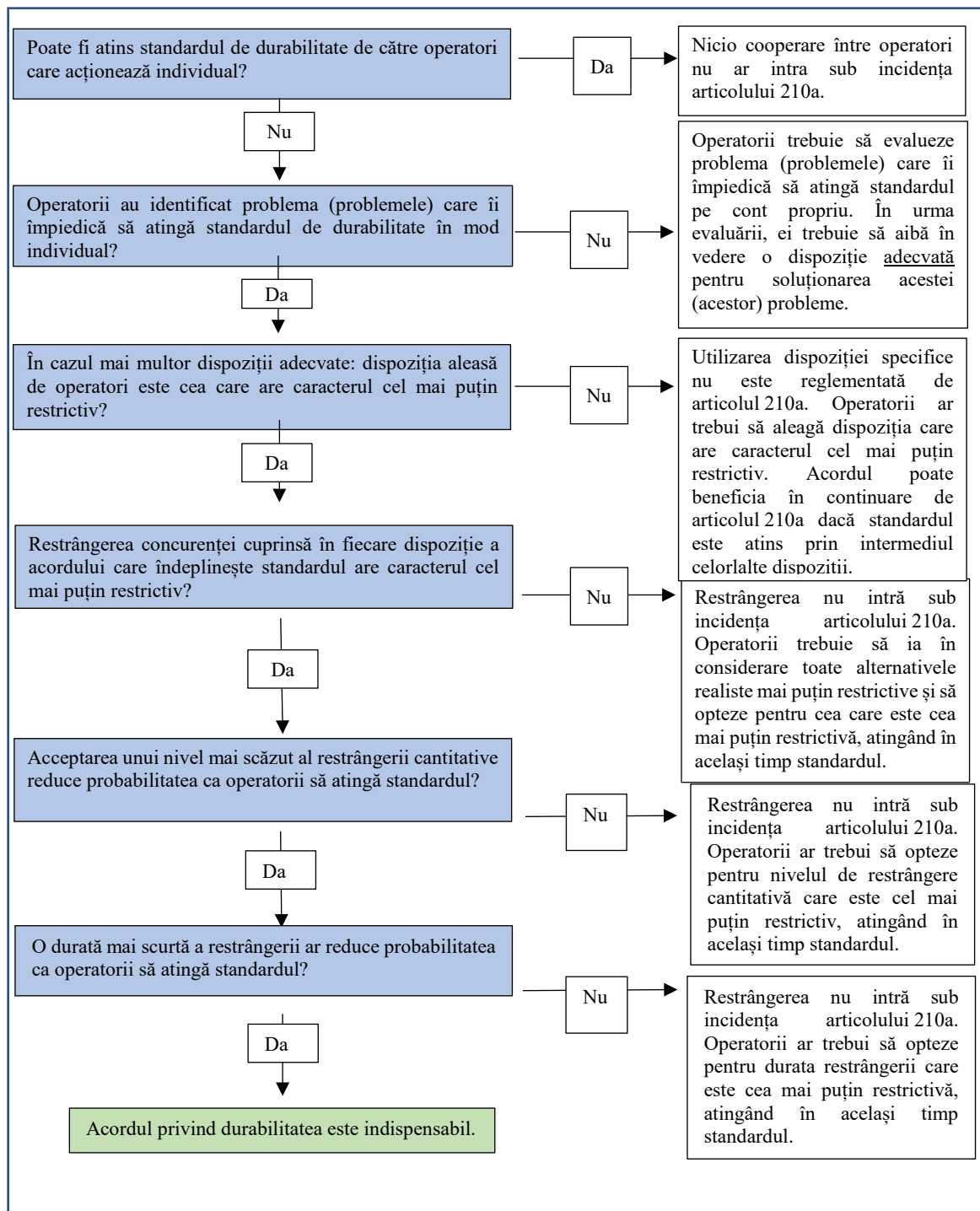
9 SARCINA PROBEI PENTRU ÎNDEPLINIREA CONDIȚIILOR PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 210A

- (185) În cazul în care părțile în cauză invocă beneficiul excluderii prevăzut la articolul 210a alineatul (1), acestora le revine sarcina de a dovedi că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul respectiv.
- (186) Persoanele fizice pot, de asemenea, să conteste faptul că un acord privind durabilitatea îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 210a în contextul procedurilor desfășurate în fața autorității competente în domeniul concurenței. În aceste cazuri, persoanelor fizice le revine sarcina de a dovedi că acordul privind durabilitatea nu îndeplinește astfel de condiții.

ANEXA A – DIAGRAMA EVALUĂRII ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 210A

ANEXA B – DIAGRAMA EVALUĂRII CRITERIULUI CARACTERULUI INDISPENSABIL

ANEXA C – GLOSAR

Termen	Definiție
Acord	Orice tip de acord, decizie sau practică concertată a producătorilor (adoptată în mod individual sau împreună cu alți operatori la diferite niveluri de producție, procesare și comercializare în cadrul lanțului de aprovizionare agroalimentar), care este legată de producția de produse agricole sau de comerțul cu aceste produse, indiferent de forma de cooperare.
Politica agricolă comună („PAC”)	Politica agricolă comună este politica agricolă a Uniunii Europene.
Regulamentul privind OCP	Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole ³² .
Curtea de Justiție	Curtea de Justiție a Uniunii Europene, inclusiv Tribunalul.
Forță majoră	Circumstanțe neobișnuite aflate în afara controlului producătorului sau al operatorului, ale căror consecințe, în pofida tuturor eforturilor depuse de producător, nu ar fi putut fi evitate decât cu prețul unui sacrificiu excesiv.
Acord orizontal	Un acord între operatorii economici aflați la același nivel al lanțului de aprovizionare, de exemplu un acord între producătorii agricoli.
Standard obligatoriu	Un standard care stabilește nivelurile, substanțele, produsele sau tehnicile care trebuie obținute sau evitate de către producătorii individuali sau de către alți operatori, excluzând standardele sau obiectivele care nu au caracter juridic obligatoriu pentru producătorii sau operatorii individuali.
Standard național	Un standard obligatoriu stabilit la nivel național, cu excepția standardelor sau a obiectivelor care au caracter juridic obligatoriu într-un stat membru sau pe un teritoriu al unui stat membru, dar care nu au caracter juridic obligatoriu pentru producătorii sau operatorii individuali.

³² Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole (JO L 347, 20.12.2013, p. 671).

Operator	Producător, crescător/cultivator, operator în sectorul prelucrării, fabricant, prelucrător, comerciant, angrosist sau comerciant cu amănuntul care își desfășoară activitatea în cadrul lanțului de aprovizionare agroalimentar.
Producător	Producător de produse agricole, astfel cum sunt enumerate în anexa I la TFUE.
Acord privind durabilitatea	Un acord care urmărește să aplice un standard de durabilitate mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională.
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Întreprindere	Orice entitate care exercită o activitate economică, independent de statutul juridic și de modul său de finanțare. O întreprindere poate cuprinde mai multe entități juridice.
Standard UE	Un standard obligatoriu stabilit la nivelul UE, excluzând standardele sau obiectivele care sunt obligatorii pentru statele membre, dar care nu au caracter juridic obligatoriu pentru întreprinderile individuale.
Acord vertical	Un acord între operatori aflați la diferite niveluri ale lanțului de aprovizionare, de exemplu un acord la care sunt parte atât producătorii, cât și alți operatori din cadrul lanțului de aprovizionare agroalimentar.

ANEXA D – ARTICOLUL 210A DIN REGULAMENTUL (UE) NR. 1308/2013 – INIȚIATIVE VERTICALE ȘI ORIZONTALE ÎN MATERIE DE DURABILITATE

„(1) Articolul 101 alineatul (1) din TFUE nu se aplică acordurilor, deciziilor și practicilor concertate ale producătorilor de produse agricole care sunt legate de producția de produse agricole sau comerțul cu acestea și care vizează aplicarea unui standard de durabilitate mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de legislația națională, cu condiția ca respectivele acorduri, decizii și practici concertate să impună numai restrângeri ale concurenței care sunt indispensabile pentru atingerea respectivului standard.

(2) Alineatul (1) se aplică acordurilor, deciziilor și practicilor concertate ale producătorilor de produse agricole la care sunt părți mai mulți producători sau la care sunt părți unul sau mai mulți producători și unul sau mai mulți operatori la diferite niveluri de producție, procesare și comercializare și la diferite niveluri ale lanțului de aprovizionare cu alimente, inclusiv distribuție.

(3) În sensul alineatului (1), «standard de durabilitate» înseamnă un standard care urmărește să contribuie la unul sau mai multe dintre următoarele obiective:

(a) obiective de mediu, inclusiv atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, utilizarea durabilă și protejarea peisajelor, a apei și a solului, tranziția către o economie circulară, inclusiv reducerea risipei alimentare, prevenirea și controlul poluării, precum și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor;

(b) producția de produse agricole în moduri care reduc utilizarea pesticidelor și gestionează riscurile rezultate în urma unei astfel de utilizări sau care reduc pericolul rezistenței la antimicrobiene în producția agricolă; și

(c) sănătatea și bunăstarea animalelor.

(4) Acordurile, deciziile și practicile concertate care îndeplinesc condițiile menționate la prezentul articol nu sunt interzise, nefiind nevoie de nicio decizie prealabilă în acest sens.

(5) Comisia emite orientări pentru operatori privind condițiile de aplicabilitate a prezentului articol până la 8 decembrie 2023.

(6) De la 8 decembrie 2023 producătorii, astfel cum se menționează la alineatul (1) pot solicita un aviz din partea Comisiei cu privire la compatibilitatea cu prezentul articol a acordurilor, deciziilor și practicilor concertate astfel cum se menționează la alineatul (1).

Comisia îi trimite solicitantului avizul său în termen de patru luni de la primirea unei cereri complete.

În cazul în care constată, în orice moment după emiterea unui aviz, că nu mai sunt îndeplinite condițiile menționate la alineatele (1), (3) și (7) de la prezentul articol, Comisia declară că articolul 101 alineatul (1) din TFUE se aplică în viitor acordului, deciziei sau practicii concertate în cauză și informează producătorii în consecință.

Comisia poate să modifice conținutul unui aviz din proprie inițiativă sau la cererea unui stat membru, în special dacă solicitantul a furnizat informații incorecte sau a utilizat avizul în mod abuziv.

(7) Autoritatea națională în domeniul concurenței astfel cum se menționează la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 poate decide în cazuri individuale că, în viitor, unul sau mai multe dintre acordurile, deciziile și practicile concertate menționate la alineatul (1) trebuie să fie modificate, să fie întrerupte sau să nu aibă loc sub nicio formă, în cazul în care consideră că o astfel de decizie este necesară pentru a evita excluderea concurenței sau că sunt periclitate obiectivele prevăzute la articolul 39 din TFUE.

În cazul acordurilor, deciziilor și practicilor concertate referitoare la mai multe state membre, decizia menționată la primul paragraf de la prezentul alineat se adoptă de către Comisie, fără aplicarea procedurilor menționate la articolul 229 alineatele (2) și (3).

Atunci când acționează în conformitate cu primul paragraf de la prezentul alineat, autoritatea națională din domeniul concurenței informează Comisia în scris după inițierea primei măsuri oficiale din cadrul investigației și anunță Comisia în privința oricăror decizii rezultate, imediat după adoptarea acestora.

Deciziile menționate la prezentul alineat nu se aplică anterior datei notificării lor către întreprinderile în cauză.”

ANEXA E – EXEMPLE DE RESTRÂNGERI ALE CONCURENȚEI

1. Restrângeri referitoare la preț

Acordurile privind durabilitatea care restricționează, în mod direct sau indirect, libertatea unei părți de a negocia prețul la care cumpără sau vinde un produs sunt susceptibile să restrângă concurența.

Exemplul 1: o anumită tehnică de cultivare a orezului utilizează mai puțină apă decât tehnicile tradiționale de cultivare a orezului, nu utilizează îngrășăminte artificiale și nu conține pesticide. Utilizarea acestei tehnici contribuie la utilizarea durabilă și la protejarea peisajelor, a apei și a solului, precum și la reducerea utilizării pesticidelor. Un angrosist de cereale convine cu o cooperativă de producție de orez ca el să plătească o majorare pe tonă peste un preț de referință pentru orezul Arborio care este cultivat utilizând această tehnică. Majorarea se calculează pe baza unui indice compozit al prețurilor materiilor prime. Cooperativa având ca obiect de activitate cultivarea orezului este liberă să producă orez prin metode tradiționale și să vândă orez în cantitățile dorite altor clienți.

Este puțin probabil ca majorarea să restrângă concurența. Este vorba doar despre o formulă convenită între un cumpărător și un vânzător pentru stabilirea prețului la care cumpărătorul achiziționează produsul de la vânzător.

Exemplul 2: un ONG care promovează tehnica de cultivare a orezului menționată în primul exemplu dezvoltă o marcă de calitate care să fie utilizată pentru comercializarea orezului Arborio produs cu ajutorul tehnicii de cultivare. Acesta acordă licențe angrosiștilor și producătorilor cu privire la marca de calitate. Printre condițiile de utilizare a mărcii de calitate se numără faptul că un angrosist de cereale trebuie să plătească o majorare pe tonă peste prețul de referință menționat în primul exemplu.

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența. Deși angrosistul de cereale din acest exemplu ar plăti același preț ca în primul exemplu, acesta nu mai este rezultatul unei negocieri directe între cumpărător și vânzător, ci mai degrabă al unui acord privind condițiile în care o entitate este autorizată să negocieze cu un terț independent.

Exemplul 3: un grup de cooperative având ca obiect de activitate cultivarea orezului, mai degrabă decât un ONG, dezvoltă marca de calitate și majorarea pentru a promova adoptarea tehnicii de cultivare a orezului.

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența. Deși, în acest caz, părțile sunt cumpărători și vânzători, fiecare vânzător convine asupra prețului la care și alți vânzători își vor vinde produsele.

Exemplul 4: pentru a promova adoptarea de către consumatori a orezului produs prin utilizarea tehnicii de cultivare menționate în exemplele de mai sus, o cooperativă și un comerciant cu amănuntul convin că prețul de revânzare pentru orezul Arborio care poartă marca de calitate nu va depăși cu mai mult de un anumit procent prețul mediu pe care comerciantul cu amănuntul îl percepe pentru orezul Arborio.

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența, deoarece limitează libertatea comerciantului cu amănuntul de a stabili prețul la care revinde orezul clienților săi. În plus, întrucât prețul maxim de revânzare este stabilit în funcție de prețul altor tipuri de orez Arborio, acesta restrânge, de asemenea, libertatea comerciantului cu amănuntul în ceea ce privește prețul celorlalte tipuri de orez Arborio. În loc să limiteze prețul orezului cu marca de calitate, comerciantul cu amănuntul putea atinge plafonul tarifar prin creșterea prețului mediu de revânzare al celorlalte tipuri de orez Arborio.

2. restrângeri referitoare la producție

Acordurile privind durabilitatea care limitează producția sunt echivalente cu acordurile privind durabilitatea care limitează capacitatea unei părți de a stabili prețurile. În cazul în care cantitatea introdusă pe piață este redusă, iar cererea se menține la același nivel, efectul probabil va fi creșterea prețurilor.

Exemplul 1: dorind să contribuie la atenuarea schimbărilor climatice și la refacerea biodiversității, un ONG convine cu fermieri individuali să arendeze 20 % din terenurile lor agricole arabile. ONG-ul va lăsa terenurile necultivate pentru a spori biodiversitatea locală. Efectul acestor acorduri ar fi acela de a reduce suprafața de teren pe care fermierii individuali o utilizează în orice moment și, prin urmare, de a-și reduce randamentul culturilor (chiar dacă poate contribui la alte operațiuni, cum ar fi producția de miere).

Este puțin probabil ca acest aspect să restrângă concurența, deoarece, în fapt, este doar o tranzacție imobiliară. Fermierii au libertatea de a-și utiliza terenul păstrat în orice mod pe care îl consideră adecvat.

Exemplul 2: în acest exemplu, în locul ONG-ului care închiriază terenuri, un grup de fermieri care cultivă culturi similare în aceeași regiune sunt de acord să rezerve cel puțin 20 % din terenul lor arabil pentru a fi utilizat ca zone de interes ecologic. Efectul acestei măsuri este de a reduce suprafața de teren pe care fermierii o utilizează în orice moment și, prin urmare, de a-și reduce randamentul culturilor (chiar dacă poate contribui la alte operațiuni, cum ar fi producția de miere).

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența, deoarece fermierii sunt de acord să limiteze suprafața terenurilor pe care fiecare dintre ei le utilizează pentru producție.

Exemplul 3: în contextul unei inițiative regionale privind bunăstarea animalelor, menită să îmbunătățească condițiile de viață ale porcilor, fermierilor participanți li se solicită să crească suprafața pentru fiecare porc în fermele lor cu mult peste suprafața minimă legală. Având în vedere legislația națională, mărirea spațiului dedicat creșterii porcilor este un proces dificil pentru majoritatea fermierilor. Prin urmare, fermierii participanți vor reduce numărul porcilor crescuți într-un anumit an. Prin urmare, inițiativa ar asigura faptul că fermierii primesc o plată pentru a-i compensa pentru investițiile realizate și pentru producția lor redusă.

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența, deoarece fermierii participanți convin în mod implicit să crească mai puțini porci.

3. restrângeri referitoare la factorii de producție

Acordurile privind durabilitatea care limitează posibilitatea de alegere în ceea ce privește factorii de producție pot afecta costul de producție (care, la rândul său, afectează prețul la care produsul poate fi vândut în mod profitabil) sau pot limita tipul de produse care pot fi fabricate (deoarece ar putea limita capacitatea producătorului de a satisface cererea consumatorilor).

Exemplul 1: un grup de cooperative de produse lactate dezvoltă o marcă de calitate pentru brânzeturi care prevede obligația producătorilor de a certifica faptul că laptele utilizat pentru brânzeturile lor este produs exclusiv prin metode „biodinamice” specifice, care depășesc standardele pentru agricultura ecologică prevăzute de dreptul Uniunii. Producătorii de brânzeturi participanți sunt liberi să producă alte tipuri de brânzeturi din lapte care nu sunt produse prin aceste metode biodinamice.

Acest aspect nu este susceptibil să restrângă concurența. Deși acordul prevede utilizarea anumitor factori de producție, producătorii de brânzeturi participanți au în continuare posibilitatea de a produce brânzeturi din alte surse de lapte.

Exemplul 2: un grup de cooperative de produse lactate dezvoltă o marcă de calitate pentru brânzeturi care prevede obligația producătorilor de a certifica faptul că laptele utilizat pentru brânzeturile lor este produs exclusiv prin metodele biodinamice menționate în primul exemplu. Cu toate acestea, spre deosebire de primul exemplu, marca de calitate impune ca întreaga cantitate de lapte utilizată în sectorul produselor lactate să fie produsă prin metode biodinamice, pentru a garanta că nu există niciun amestec al laptelui biodinamic cu alte tipuri de lapte.

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența, deoarece elimină libertatea fabricilor de produse lactate participante de a utiliza lapte care nu este biodinamic pentru a produce brânzeturi care nu poartă marca de calitate.

4. Restrângeri referitoare la clienți, furnizori sau teritorii

Acordurile privind durabilitatea care impun unei întreprinderi să nu vândă anumitor clienți sau anumitor grupuri de clienți ori să nu vândă în afara unui anumit teritoriu sau în anumite teritorii sunt susceptibile să restrângă concurența. Acordurile privind durabilitatea care impun unei întreprinderi să nu cumpere de la alți furnizori sau de la alte teritorii sunt, de asemenea, susceptibile să restrângă concurența. Același lucru este valabil și în cazul acordurilor privind durabilitatea care limitează capacitatea revânzătorilor concurenți de a vinde către anumiți clienți sau teritorii sau de a cumpăra de la anumiți furnizori sau teritorii.

În cazul în care astfel de acorduri privind durabilitatea sunt încheiate între un furnizor și un revânzător, probabilitatea ca acordul privind durabilitatea să restrângă concurența va depinde de poziția furnizorului și a revânzătorului pe piețele lor respective. De exemplu, în cazul în care un furnizor reprezintă o pondere însemnată a ofertei către revânzătorii de pe piața relevantă, un acord privind durabilitatea încheiat între un comerciant cu amănuntul și un furnizor care restricționează libertatea furnizorului de a vinde altor revânzători ar putea restrânge concurența dacă alți revânzători nu ar fi în măsură să se aprovizioneze cu cantitățile necesare ca urmare a acordului privind durabilitatea. În mod similar, în cazul în care un revânzător reprezintă o pondere însemnată a achizițiilor unui produs, un acord privind durabilitatea care îi limitează capacitatea de a se aproviziona de la alți furnizori ar putea limita capacitatea furnizorilor respectivi de a-și vinde produsele. În plus, deși un acord individual privind durabilitatea încheiat între un comerciant cu amănuntul și un furnizor în sine ar putea să nu fie restrictiv, în cazul în care alți revânzători și furnizori care reprezintă o pondere însemnată a ofertei sau a achizițiilor pe piață au încheiat, de asemenea, acorduri similare privind durabilitatea, impactul global al acestor acorduri privind durabilitatea poate fi restrângerea concurenței.

Exemplul 1: o asociație de dezvoltare regională dezvoltă o inițiativă agroturistică pentru protejarea și refacerea biodiversității, venind totodată în întâmpinarea cererii tot mai mari a consumatorilor în materie de turism durabil. Fermele participante sunt de acord să cultive o anumită porțiune a terenului lor cu plante cu flori, care sprijină populația de insecte, sporind în același timp atractivitatea peisajului. În schimb, acestea primesc remunerații sau subvenții dintr-un fond finanțat de comercianții cu amănuntul, de unitățile de prelucrare a alimentelor și de restaurantele participante. Aceste întreprinderi beneficiază de dreptul de a utiliza o siglă specială reprezentând flori și sunt menționate în materialele turistice locale ce evidențiază întreprinderile durabile din zonă. Participarea este voluntară și este deschisă tuturor fermelor și întreprinderilor din regiune.

Acest aspect nu este susceptibil să restrângă concurența. Acordul privind durabilitatea nu face referire în mod direct la niciun parametru al concurenței. Deși sigla reprezentând flori și sistemul de comercializare ar putea avea un impact asupra rentabilității fermelor sau asupra capacității întreprinderilor locale de a atrage clienți, sistemul este voluntar și deschis tuturor.

Exemplul 2: în acest exemplu, același sistem de agroturism este introdus într-o regiune care se extinde dincolo de frontierele a două state membre. De regulă, fermele aprovizionează clienți de ambele părți ale frontierei, iar turiștii care vizitează regiunea vizitează, de regulă, destinații de ambele părți ale frontierei. Sistemul este disponibil numai pentru fermele și întreprinderile din unul dintre cele două state membre.

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența. Spre deosebire de primul exemplu, în care participarea era deschisă tuturor, în acest caz numai fermele și întreprinderile de o singură parte a frontierei pot participa. Deoarece sistemul poate afecta atât rentabilitatea fermelor participante, cât și capacitatea întreprinderilor participante de a atrage clienți, este probabil ca acesta să restrângă concurența în raport cu fermele și întreprinderile concurente de cealaltă parte a frontierei.

Exemplul 3. pentru a reduce risipa alimentară, un grup de cooperative elaborează un cod de bună conduită care detaliază măsurile pe care producătorii agricoli, operatorii din sectorul prelucrării și comercianții cu amănuntul ar trebui să le ia pentru a reduce risipa alimentară. Codul a fost elaborat cu participarea mediului academic și a ONG-urilor și nu favorizează anumiți producători agricoli, operatori din sectorul prelucrării sau comercianți cu amănuntul. Participarea este voluntară.

Acest aspect nu este susceptibil să restrângă concurența. Participarea este voluntară, iar codul nu face discriminare între participanți.

Exemplul 4: în acest exemplu, având în vedere codul descris în exemplul 3, membrii cooperativei convin să își vândă produsele numai comercianților cu amănuntul care au aderat la cod.

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența, deoarece comercianții cu amănuntul neparticipanți nu ar mai fi în măsură să achiziționeze produse agricole de la o gamă de furnizori la fel de largă ca și în perioada anterioară încheierii acordului privind durabilitatea.

5. Restrângeri referitoare la schimburile de informații

Acordurile privind durabilitatea pot implica schimburi de informații fără caracter public între concurenți. Schimbul de informații fără caracter public este susceptibil să restrângă concurența în cazul în care informațiile vor avea un impact asupra modului în care beneficiarul concurează pe piață. Astfel de informații sunt adesea denumite „informații sensibile din punct de vedere comercial”.

Un principiu fundamental al concurenței este acela că fiecare întreprindere trebuie să își stabilească politica comercială în mod independent. Prin efectuarea schimbului de informații sensibile din punct de vedere comercial în cadrul unui acord privind durabilitatea, întreprinderile concurente pot elimina incertitudinea cu privire la modul în care vor reacționa pe piață. Acest aspect poate facilita ajungerea la o înțelegere comună cu privire la comportamentul pe piață, reducând sau eliminând astfel concurența dintre întreprinderi.

Probabilitatea ca informațiile care fac obiectul schimburilor în cadrul unui acord privind durabilitatea să fie sensibile din punct de vedere comercial va depinde de natura informațiilor și de contextul în care acestea sunt prezentate. Unele informații sunt sensibile din punct de vedere concurențial prin natura lor. De exemplu, informațiile referitoare la intențiile de stabilire a prețurilor sau la planurile strategice ale unui operator sunt, de obicei, sensibile din punct de vedere comercial, deoarece concurenții care iau cunoștință de informații își pot adapta comportamentul concurențial în consecință.

Alte informații pot fi sensibile din punct de vedere comercial, în funcție de gradul lor de detaliere. Cu cât informațiile sunt mai specifice, cu atât este mai probabil ca informațiile să poată fi utilizate de concurenți pentru a-și anticipa reciproc intențiile.

În mod similar, vechimea informațiilor poate determina dacă acestea sunt sensibile din punct de vedere comercial. Cu cât informațiile sunt mai vechi, cu atât este mai puțin probabil ca acestea să dezvăluie comportamentul pe care concurenții intenționează să îl adopte ori să faciliteze ajungerea la o înțelegere comună cu privire la modul de a concura pe piață.

În alte cazuri, anumite informații pot fi esențiale pentru a putea concura. În astfel de cazuri, acordurile privind durabilitatea care limitează capacitatea anumitor întreprinderi de a avea acces la informațiile respective pot îngreuna concurența pentru întreprinderile excluse sau pot crea bariere în calea intrării pe piață a întreprinderilor concurente sau a extinderii acestora.

Exemplul 1: în fiecare vară, există perioade în care volumul anumitor legume depășește cererea, ceea ce face ca o anumită parte din recoltă să ajungă să putrezească pe câmp sau în depozit. Pentru a reduce aceste deșeuri, un grup de cooperative colectează informații cu privire la suprafețele plantate și la randamentul per cultură de legume în ultimul an, precum și cu privire la cantitatea de deșeuri rezultate în urma recoltării la nivelul tuturor fermelor membre. Aceste informații sunt agregate la nivel regional și publicate pe un site web accesibil publicului. Cooperativele elaborează o recomandare comună pentru membrii lor cu privire la modul de gestionare a deșeurilor rezultate în urma recoltării, pe baza celor mai bune practici ale membrilor acestora.

Acest aspect nu este susceptibil să restrângă concurența. În acest caz, informațiile sunt vechi și agregate, ceea ce înseamnă că este puțin probabil ca o anumită fermă să poată anticipa în detaliu acțiunile viitoare ale concurenților săi pe piață.

Exemplul 2: în acest caz, grupul de cooperative convine ca, înainte de fiecare sezon de plantare, fiecare membru al cooperativei să îi raporteze acesteia planul său de plantare. Cooperativele vor publica fără întârziere planurile individuale de plantare pe un site web accesibil publicului, astfel încât fiecare fermă să își poată adapta planurile de plantare pentru a evita supraproducția care ar duce la risipa de alimente.

Acest sistem este susceptibil să restrângă concurența. Informațiile care fac obiectul schimbului au caracter sensibil (planuri viitoare), detaliat, neagregat și actual, permițând fiecărei cooperative să aibă cunoștință de ceea ce intenționează să producă concurenții săi în sezonul următor și să își reducă producția în consecință.

Exemplul 3: în acest exemplu, în loc să facă schimb de planuri de plantare, pentru a reduce risipa de alimente prin asigurarea unui echilibru între cerere și ofertă, cooperativele fac schimb de informații cu privire la livrările lor săptămânale către anumiți clienți.

Acest sistem este, de asemenea, susceptibil să restrângă concurența. Informațiile în cauză (volumul vânzărilor și identitatea clienților) au caracter sensibil, iar datele sunt actuale. Efectuarea schimbului unor astfel de date ar permite cooperativei să ajungă la o înțelegere tacită a faptului că nu ar trebui să concureze cu hotărâre pentru anumiți clienți.

Pentru mai multe informații referitoare la analiza acordurilor privind durabilitatea în temeiul articolului 101 din TFUE (inclusiv a acordurilor care nu intră în sfera de aplicare a articolului 210a), a se vedea secțiunea 9 din orientările orizontale³¹.

6. Restrângeri referitoare la modul în care sunt stabilite standardele de durabilitate

În unele cazuri, modul în care este stabilit standardul de durabilitate este susceptibil să restrângă concurența. În special, pot apărea preocupări în cazul în care participarea la un standard de durabilitate oferă participanților un avantaj competitiv față de neparticipanți sau în cazul în care modul în care este stabilit standardul poate oferi anumitor participanți avantaje față de alți participanți. De asemenea, pot apărea preocupări în cazul în care adoptarea unui standard de durabilitate împiedică în mod necesar întreprinderile să adopte alte standarde de durabilitate.

Exemplul 1: pentru a combate rezistența la antimicrobiene, întreprinderile producătoare de semințe și o asociație care reprezintă producătorii de dovlecei elaborează în comun un standard pentru combaterea fâinării care reduce necesitatea utilizării produselor antimicrobiene în timpul cultivării. Fermierii care utilizează standardul au dreptul de a utiliza o anumită marcă de calitate, iar asociația care reprezintă producătorii de dovlecei investește în sensibilizarea consumatorilor cu privire la rezistența la antimicrobiene. Standardul cuprinde diverse practici agricole și impune utilizarea unor soiuri de dovlecei în cazul cărora s-a demonstrat că au un anumit nivel de rezistență la fâinare. Calitatea de membru al asociației este accesibilă tuturor producătorilor de dovlecei și întreprinderilor producătoare de semințe, precum și cercetătorilor din domeniu. Toți membrii pot participa la elaborarea standardului. Reuniunile comitetului de standardizare al asociației sunt transmise în direct și toate documentele pregătitoare relevante sunt publicate pe site-ul web al asociației. Adoptarea standardului este supusă votului tuturor membrilor asociației, fiecare dintre aceștia dispunând de un vot. Participarea la standard și sistemul de acordare a mărcii de calitate sunt voluntare.

Acest aspect nu este susceptibil să restrângă concurența. Participarea la stabilirea standardelor este deschisă tuturor membrilor asociației, iar standardele sunt adoptate într-un mod deschis și transparent. Membrii asociației au libertatea de a adopta sau nu standardul.

Exemplul 2: în acest caz, faptele sunt aceleași ca în exemplul 1, cu excepția faptului că standardul impune utilizarea anumitor soiuri hibride brevetate, chiar dacă alte soiuri oferă o rezistență similară la fâinare.

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența. Deși participarea la standard este voluntară, campania de sensibilizare își propune să îi determine pe producătorii de dovlecei să se conformeze standardului. Dat fiind că standardul favorizează anumite soiuri de dovlecei în detrimentul altora, acest aspect este, de asemenea, susceptibil să afecteze concurența atât între producătorii de dovlecei, cât și între întreprinderile producătoare de semințe. În plus, prin limitarea libertății producătorilor de dovlecei de a alege alte soiuri, standardul ar putea împiedica producătorii de dovlecei să utilizeze

soiuri mai eficiente, ceea ce ar reduce necesitatea tratamentelor antimicrobiene într-o și mai mare măsură.

Exemplul 3: în acest caz, asociația menționată în exemplul 1 are reguli și proceduri diferite referitoare la calitatea de membru. În acest caz, calitatea de membru este accesibilă nu numai tuturor producătorilor de dovlecei, ci și producătorilor de semințe, cotizațiile anuale sunt stabilite pe baza cifrei de afaceri anuale a fiecărui membru, iar drepturile de vot sunt stabilite proporțional cu cotizațiile anuale ale membrului. Prin urmare, un număr restrâns de mari întreprinderi producătoare de semințe controlează un număr suficient de voturi pentru a adopta standardul independent de voturile producătorilor de dovlecei.

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența. Procesul de stabilire a standardelor ar oferi marilor întreprinderi producătoare de semințe un stimulent pentru a-și favoriza propriile soiuri în detrimentul soiurilor altor producători de semințe.

Exemplul 4: în acest caz, faptele sunt aceleași ca în exemplul 1, cu excepția faptului că asociația care reprezintă producătorii de dovlecei adoptă o decizie prin care solicită tuturor membrilor să adopte standardul. Producătorii de dovlecei care nu doresc să adopte standardul sunt liberi să părăsească asociația, dar, procedând astfel, ar pierde accesul la un sprijin tehnic și de marketing valoros.

Acest aspect este susceptibil să restrângă concurența. Deși producătorii de dovlecei pot decide să nu adopte standardul, este posibil ca obligația de a părăsi asociația în această situație să îi determine pe mulți producători de dovlecei să adopte standardul și, în consecință, concurența în materie de calitate și preț să fie restrânsă.